

Ministarstvo
finansija

Br: 05-02-041/26-20275/2

Podgorica, 16.06.2026.godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, Stanka Dragojevića 2, Podgorica

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu

Veza: 05-041/26-20275/1 od 03.06.2026. godine

Poštovani,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Crna Gora od 9. januara 2015. godine primjenjuje Zakon o platnom prometu, kojim je uvela regulatorni okvir za platne usluge usklađen sa pravnom tekovinom Evropske unije. Naredne izmjene i dopune, uključivale su prenos odredbi Direktive (EU) 2015/2366 (PSD2) primijenjenih od oktobra 2023. godine kao i izmjene u februaru 2025. godine, kojim je Zakon dodatno usklađen sa evropskim standradima u pogledu sigurnosti transakcija i zaštite korisnika. Nadalje od 7. oktobra 2025. godine Crna Gora je operativno uključena u SEPA, čime su građanima i privredi omogućena brža, jeftinija i sigurnija plaćanja unutar SEPA zone. Kako je navedeno, Centralna banka Crne Gore učestvuje u regionalnom TIPS Clone projektu za implementaciju sistema instant plaćanja, čiji je početak planiran za drugu polovinu 2026. godine. Za uvođenje instant kreditnih transfera nepходно je sinhronizovati početak rada novog platnog sistema sa Uredbom (EU) 2024/886.

Uvidom u dostavljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa navedeno je da za sprovođenje predmetnog Predloga zakona nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Takođe, implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze dok je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih neće proisteci finansijske obaveze.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta državnog budžeta i implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr. Novica Vuković

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PLATNOM PROMETU**

Član 1

U Zakonu o platnom prometu ("Službeni list CG", br. 62/13, 111/22, 15/25 i 140/25) u članu 3 stav 1 tačka 10 riječi: „informacione tehnologije“ zamjenjuju se riječima: „informacione i komunikacione tehnologije (u daljem tekstu: IKT)“.

Član 2

U članu 9 stav 1 poslije tačke 9 dodaje se nova tačka, koja glasi:
„9a) kanal za iniciranje plaćanja je svaka metoda, uređaj ili postupak putem kojeg platilac dostavlja pružaocu platnih usluga nalog za plaćanje za izvršavanje kreditnog transfera, uključujući internet bankarstvo, aplikaciju mobilnog bankarstva, bankomat ili na bilo koji drugi način u prostorijama pružaoca platnih usluga;“.

Poslije tačke 20 dodaje se nova tačka, koja glasi:
„20a) instant kreditni transfer je kreditni transfer koji se izvršava odmah, 24 sata dnevno svakog kalendarskog dana;“

Član 3

U članu 23 stav 4 mijenja se i glasi:
(4) „Pružalac platnih usluga može okvirnim ugovorom da ugovori sa korisnikom platnih usluga svoje pravo na raskid okvirnog ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme, uz otkazni rok od najmanje dva mjeseca, pri čemu raskid ugovora mora biti dat na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona.“

Član 4

U članu 56a stav 1 tačka na kraju teksta zamjenjuje se zarezom i dodaju riječi:
„nezavisno od pravila za upravljanje IKT rizicima u skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna operativna otpornost finansijskog sektora.“.

Član 5

U članu 56b stav 1 poslije riječi: „pružaoci platnih usluga“ dodaju se riječi: „iz člana 4 stav 1 tačka 6 ovog zakona“.

U stavu 4 riječ „utvrđuje“ zamjenjuje se riječima: „može utvrditi“, a poslije riječi: „pružaoci platnih usluga“ dodaju se riječi: „iz stava 1 ovog člana“.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:
„(5) Na značajni operativni ili sigurnosni incident kod pružaoca platnih usluga iz člana 4 stav 1 tačka 5 ovog zakona, shodno se primjenjuju st. 2 i 3 ovog člana.“

Dosadašnji stav 5 postaje stav 6.

Član 6

Poslije člana 56f dodaje se novo poglavlje i 18 novih članova koji glase:

„IIIa. PRAVILA ZA IZVRŠAVANJE INSTANT KREDITNIH TRANSFERA I PROVJERU PRIMAoca PLAĆANJA

a) Instant kreditni transferi

Izvršavanje instant kreditnih transfera

Član 56g

- (1) Pružaoci platnih usluga koji svojim korisnicima platnih usluga pružaju platnu uslugu izvršavanja kreditnih transfera, dužni su da pružaju i platnu uslugu izvršavanja instant kreditnih transfera i da računi za plaćanje koji su dostupni za kreditne transfere budu dostupni i za instant kreditne transfere 24 sata dnevno svakog kalendarskog dana.
- (2) Momenat prijema naloga za plaćanje za instant kreditni transfer je momenat kada pružalac platnih usluga platioca primi taj nalog, bez obzira na sat ili kalendarski dan.
- (3) Ako platilac i njegov pružalac platnih usluga ugovore da se nalog za plaćanje za instant kreditni transfer izvršava u određeno vrijeme, određenog dana ili u trenutku kada je platilac stavio na raspolaganje pružaocu platnih usluga potrebna novčana sredstva momentom prijema naloga za plaćanje za instant kreditni transfer smatra se to ugovoreno vrijeme, bez obzira na sat ili kalendarski dan.
- (4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, momenat prijema naloga za plaćanje za instant kreditni transfer u sljedećim slučajevima je:
 - 1) za nalog za plaćanje za instant kreditni transfer koji nije iniciran u elektronskom obliku, momenat kada je pružalac platnih usluga platioca unio informacije o nalogu za plaćanje u svoj sistem, pri čemu je dužan da te informacije unese što je prije moguće po dostavljanju naloga za plaćanje od strane platioca;
 - 2) za pojedinačni nalog za plaćanje za instant kreditni transfer, koji je dio paketa naloga iz člana 56i ovog zakona, kada konverziju tog paketa naloga u pojedinačne platne transakcije sprovodi pružalac platnih usluga platioca, momenat kada je pružalac platnih usluga platioca izdvojio iz paketa naloga tu platnu transakciju, pri čemu je pružalac platnih usluga platioca dužan da započne konverziju paketa naloga odmah nakon što mu platilac dostavi taj paket naloga i da što prije izvrši konverziju tog paketa naloga;
 - 3) za nalog za plaćanje za instant kreditni transfer sa računa za plaćanje koji nije u eurima, momenat u kojem je iznos platne transakcije konvertovan u euro, pri čemu je dužan da konverziju valute izvrši odmah nakon što mu platilac dostavi nalog za plaćanje za instant kreditni transfer.
- (5) Pružalac platnih usluga dužan je da omogući iniciranje naloga za plaćanje za instant kreditni transfer putem svih kanala za iniciranje plaćanja putem kojih omogućava iniciranje naloga za plaćanje drugih kreditnih transfera.

- (6) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da, odmah nakon momenta prijema naloga za plaćanje za instant kreditni transfer, provjeri ispunjenost svih uslova potrebnih za obradu platne transakcije i raspoloživost potrebnih novčanih sredstava, rezerviše iznos platne transakcije na računu platioca ili zaduži taj račun za iznos platne transakcije i odmah pošalje platnu transakciju pružaocu platnih usluga primaoca plaćanja.
- (7) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da, u roku od deset sekundi od momenta prijema naloga za plaćanje za instant kreditni transfer od strane pružaoca platnih usluga platioca, na računu za plaćanje primaoca plaćanja stavi na raspolaganje iznos platne transakcije u valuti tog računa i da pružaocu platnih usluga platioca potvrdi da je platna transakcija izvršena.
- (8) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da obezbijedi da je datum valute odobrenja računa za plaćanje primaoca plaćanja jednak datumu na koji je pružalac platnih usluga primaoca plaćanja iznos platne transakcije odobrio na račun za plaćanje primaoca plaćanja.
- (9) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da, odmah nakon prijema potvrde o izvršenoj platnoj transakciji iz stava 7 ovog člana ili ako ne primi tu potvrdu u roku od deset sekundi od momenta prijema naloga za plaćanje za instant kreditni transfer, bez naknade obavijesti platioca i, kada je primjenjivo, pružaoca usluge iniciranja plaćanja, o tome da li je iznos platne transakcije stavljen na raspolaganje na račun za plaćanje primaoca plaćanja.
- (10) Ukoliko pružalac platnih usluga platioca, u roku iz stava 7 ovog člana, ne primi potvrdu od pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja da su novčana sredstva stavljena na raspolaganje na račun za plaćanje primaoca plaćanja, dužan je da odmah vrati račun za plaćanje platioca u stanje u kojem bi taj račun bio da ta transakcija nije izvršena.

Ograničenja za instant kreditne transfere

Član 56h

- (1) Pružalac platnih usluga dužan je da na zahtjev korisnika platnih usluga, obezbijedi mogućnost određivanja maksimalnog iznosa koji se može poslati instant kreditnim transferom.
- (2) Korisnik platnih usluga ima pravo da odredi maksimalni iznos iz stava 1 ovog člana po danu ili po transakciji.
- (3) Pružalac platnih usluga dužan je da omogućiti korisniku platnih usluga da izmijeni maksimalni iznos iz stava 1 ovog člana u bilo kojem trenutku prije iniciranja naloga za plaćanje za instant kreditni transfer.
- (4) Ako nalog za plaćanje korisnika platnih usluga za instant kreditni transfer prelazi maksimalni iznos ili dovodi do prekoračenja maksimalnog iznosa iz stava 1 ovog člana, pružalac platnih usluga platioca će odbiti izvršavanje naloga za plaćanje za instant kreditni transfer, o čemu obavještava platioca i informiše kako da izmijeni maksimalni iznos.
- (5) Centralna banka može posebnim propisom bliže urediti pružanje usluge primanja i slanja instant kreditnih transfera svojim korisnicima platnih usluga.

Instant kreditni transferi u okviru paketa naloga

Član 56i

- (1) Pružalac platnih usluga koji korisnicima platnih usluga omogućava dostavljanje više naloga za plaćanje u okviru paketa naloga za plaćanje, dužan je da to omogućiti i za instant kreditne transfere.
- (2) Pružalac platnih usluga ne smije da ograniči broj naloga za plaćanje za instant kreditne transfere koji se mogu dostaviti u okviru paketa naloga za plaćanje, niže od ograničenja broja naloga u okviru paketa drugih kreditnih transfera.

b) Provjera primaoca plaćanja

Obaveza provjere primaoca plaćanja

Član 56j

- (1) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da platiocu omogućiti uslugu provjere primaoca plaćanja kojem platilac namjerava da pošalje kreditni transfer.
- (2) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da uslugu iz stava 1 ovog člana pruži odmah nakon što platilac dostavi relevantne informacije o primaocu plaćanja, a prije nego što platiocu ponudi mogućnost autorizacije tog kreditnog transfera, nezavisno od kanala za iniciranje plaćanja.
- (3) Pružaoci platnih usluga dužni su da obezbijede da usluga provjere primaoca plaćanja, odnosno usluga iniciranja plaćanja ne sprečava platioca da autorizuje kreditni transfer.

Kriterijumi za pružanje usluge provjere primaoca plaćanja

Član 56k

Pružalac platnih usluga dužan je da obezbijedi da usluga provjere primaoca plaćanja ispunjava kriterijume iz čl. 56l do 56š ovog zakona.

Provjera podudarnosti podataka

Član 56l

- (1) Ako je platilac u nalogu za plaćanje za kreditni transfer unio jedinstvenu identifikacionu oznaku računa za plaćanje (u daljem tekstu: IBAN) i ime primaoca plaćanja, pružalac platnih usluga platioca dužan je da obezbijedi uslugu provjere podudaranja IBAN-a sa imenom primaoca plaćanja.
- (2) Na zahtjev pružaoca platnih usluga platioca, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da provjeri da li se podudaraju IBAN i ime primaoca plaćanja koje je dostavio platilac.
- (3) Ako se podaci iz stava 2 ovog člana ne podudaraju, pružalac platnih usluga platioca dužan je da, na osnovu informacija koje je dostavio pružalac platnih usluga primaoca plaćanja, o tome obavijesti platioca i informiše ga da bi autorizacija tog kreditnog transfera mogla dovesti do prenosa novčanih sredstava na račun za plaćanje koji ne glasi na primaoca plaćanja kojeg je naveo platilac.
- (4) Ako se ime primaoca plaćanja koje je dostavio platilac i IBAN gotovo podudaraju, pružalac platnih usluga platioca dužan je da platiocu navede ime primaoca plaćanja povezano sa IBAN-om koji je dostavio platilac.

Upotreba drugih podataka za provjeru podudarnosti

Član 56lj

- (1) Ako primalac plaćanja nije potrošač, a pružalac platnih usluga platioca pruža kanal za iniciranje plaćanja koji platiocu omogućava da inicira nalog za plaćanje uz navođenje IBAN-a i podatka koji nije ime primaoca plaćanja, ali kojim je primaoca plaćanja moguće nedvosmisleno identifikovati (registracioni, poreski, odnosno drugi primjenljivi broj) i ako pružalac platnih usluga primaoca plaćanja raspolaže tim podatkom, taj pružalac platnih usluga će, na zahtjev pružaoca platnih usluga platioca, izvršiti provjeru podudarnosti IBAN-a i podatka koji je naveo platilac.
- (2) Ako se podaci iz stava 1 ovog člana ne podudaraju pružalac platnih usluga platioca će, na osnovu informacija pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja, o tome obavijestiti platioca.

Račun za plaćanje u ime više primalaca plaćanja

Član 56m

- (1) Ako račun za plaćanje identifikovan pomoću IBAN-a koji je dostavio platilac, vodi pružalac platnih usluga u ime više primalaca plaćanja, dodatne informacije koje omogućavaju nedvosmislenu identifikaciju primaoca plaćanja, pružaocu platnih usluga platioca može pružiti platilac.
- (2) Pružalac platnih usluga koji vodi račun za plaćanje u ime više primalaca plaćanja ili, kada je primjenjivo, pružalac platnih usluga koji drži račun za plaćanje, dužan je da pružaocu platnih usluga platioca, na zahtjev, potvrdi da li se primalac plaćanja, kojeg je naveo platilac, nalazi među primaocima plaćanja u čije ime se vodi odnosno drži taj račun.
- (3) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da obavijesti platioca ukoliko se primalac plaćanja kojeg je naveo platilac ne nalazi među primaocima plaćanja u čije se ime vodi taj račun za plaćanje.

Provjera primaoca plaćanja bez jedinstvene identifikacione oznake računa

Član 56n

- (1) Ukoliko pružalac platnih usluga obezbjeđuje kanal za iniciranje plaćanja koji ne zahtijeva da platilac unese IBAN i ime primaoca plaćanja, dužan je da omogući da primalac plaćanja, kojem platilac namjerava da pošalje kreditni transfer, bude ispravno identifikovan.
- (2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, pružalac platnih usluga dužan je da obavijesti platioca na način koji platiocu omogućava da potvrdi primaoca plaćanja prije autorizacije kreditnog transfera.

Provjera primaoca plaćanja preko pružaoca usluge iniciranja plaćanja

Član 56nj

Ako IBAN ili ime primaoca plaćanja navodi pružalac usluge iniciranja plaćanja, a ne platilac, taj pružalac usluge iniciranja plaćanja dužan je da obezbijedi da su informacije o primaocu plaćanja ispravne.

Interne procedure

Član 56o

Pružaoци platnih usluga dužni su da, u svrhu provjere iz čl. 56n i 56nj ovog zakona uspostave i održavaju robusne interne procedure kako bi obezbijedili tačnost informacija o primaocima plaćanja.

Nalog za plaćanje u papirnoj formi

Član 56p

Kod naloga za plaćanje u papirnoj formi, pružalac platnih usluga platioca dužan je da uslugu provjere primaoca plaćanja pruži u vrijeme prijema naloga za plaćanje, osim ako platilac u tom trenutku nije prisutan.

Isključenje usluge provjere primaoca plaćanja

Član 56r

- (1) Pružaoци platnih usluga dužni su da omoguće korisnicima platnih usluga, koji nijesu potrošači, da odustanu od korišćenja usluge provjere primaoca plaćanja kada podnose više naloga za plaćanje u okviru paketa naloga.
- (2) U slučaju iz stava 1 ovog člana pružaoци platnih usluga dužni su da obezbijede da korisnici platnih usluga u bilo kojem trenutku mogu ponovo da koriste te usluge.

Sadržaj obavještenja

Član 56s

- (1) Pružalac platnih usluga dužan je da, uz obavještenje iz čl. 56l, 56lj ili 56m ovog zakona, platioca istovremeno obavijesti da bi autorizacija kreditnog transfera mogla da dovede do prenosa novčanih sredstava na račun za plaćanje koji ne glasi na primaoca plaćanja kojeg je platilac naveo.
- (2) Pružalac platnih usluga dužan je da informaciju iz stava 1 ovog člana pruži i korisniku platnih usluga iz člana 56r ovog zakona kada korisnik odustane od korišćenja usluge provjere primaoca plaćanja.
- (3) Pružaoци platnih usluga dužni su da obavijeste svoje korisnike platnih usluga o posljedicama na odgovornost pružaoca platnih usluga i pravu na povraćaj novčanih sredstava, ako korisnik platnih usluga zanemari obavještenje iz čl. 56l, 56lj i 56m ovog zakona.

Odgovornost prilikom korišćenja usluge provjere primaoca plaćanja

Član 56š

- (1) Pružalac platnih usluga nije odgovoran za izvršenje kreditnog transfera neželjenom primaocu plaćanja na osnovu pogrešnog IBAN-a, ako je postupao u skladu sa čl. 56j do 56š ovog člana.
- (2) Ako platna transakcija nije uredno izvršena zato što pružalac platnih usluga platioca nije postupio u skladu sa čl. 56j i 56k ovog zakona ili zato što pružalac usluge iniciranja plaćanja nije postupio u skladu sa članom 56nj stav 1 ovog zakona, pružalac platnih usluga platioca dužan je da bez odlaganja vrati preneseni iznos platiocu i, ako je primjenjivo, zaduženi račun za plaćanje vrati u stanje prije izvršenja platne transakcije.
- (3) Ako je platna transakcija neuredno izvršena zato što pružalac platnih usluga

primaoca nije postupio u skladu sa čl. 56l stav 2, 56lj stav 1 i 56m stav 2 ovog zakona ili zato što pružalac usluge iniciranja plaćanja nije postupio u skladu sa članom 56nj stav 1 ovog zakona, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja ili, kada je primjenjivo, pružalac usluge iniciranja plaćanja dužan je da nadoknadi pružaocu platnih usluga platioca finansijsku štetu koju je pretrpio.(4) Odgovornost za druge finansijske gubitke koje pretrpi platilac uređuje se okvirnim ugovorom.

c) Druge provjere primaoca plaćanja

Provjera korisnika platnih usluga u svrhu primjene ciljanih finansijskih sankcija

Član 56t

- (1) Pružalac platnih usluga koji pruža instant kreditne transfere dužan je da provjeri da li se na korisnike njegovih platnih usluga primjenjuju ciljane finansijske sankcije u skladu sa zakonom.
- (2) Pružalac platnih usluga dužan je da vrši provjere iz stava 1 ovog člana odmah nakon stupanja na snagu ili izmjena ciljanih finansijskih sankcija, a najmanje jednom dnevno, svakog kalendarskog dana.
- (3) Tokom izvršenja instant kreditnog transfera, pružalac platnih usluga platioca i pružalac platnih usluga primaoca plaćanja, ne provjeravaju da li se na platioca ili primaoca plaćanja čiji se računi za plaćanje upotrebljavaju za izvršenje tog instant kreditnog transfera primjenjuju ciljane finansijske sankcije, osim provjera u skladu sa stavom 1 ovog člana.
- (4) Obaveza iz stava 3 ovog člana ne utiče na obaveze pružalaca platnih usluga u skladu sa propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i primjena ciljanih finansijskih sankcija.

d) Naknade i izvještavanje

Naknade za kreditne transfere i provjeru primaoca plaćanja

Član 56u

- (1) Pružalac platnih usluga ne smije da naplati naknadu za izvršavanje instant kreditnih transfera u iznosu većem od naknade koje taj pružalac platnih usluga obračunava za izvršavanje drugih kreditnih transfera odgovarajuće vrste.
- (2) Pružalac platnih usluga ne smije da naplati uslugu provjere primaoca plaćanja iz člana 56j ovog zakona.
- (3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, radi podsticanja tržišne konkurencije i/ili promovisanja upotrebe platnih instrumenata, Centralna banka može propisom odrediti naknadu koju pružalac platnih usluga naplaćuje za izvršavanje instant kreditnih transfera u iznosu nižem od naknade koje taj pružalac platnih usluga obračunava za izvršavanje drugih kreditnih transfera odgovarajuće vrste.

Izvještavanje

Član 56v

- (1) Pružaoci platnih usluga dužni su da izvještavaju Centralnu banku o:
 - 1) visini naknada za kreditne transfere, instant kreditne transfere i račune za plaćanje;

- 2) broju odbijenih transakcija za nacionalne i za međunarodne platne transakcije, zbog primjene restriktivnih mjera.
- (2) Pružaoci platnih usluga dužni su da izvještaje iz stava 1 ovog člana dostavljaju u skladu sa propisom Centralne banke kojim se utvrđuju sadržaj, obrasci, način sačinjavanja i rokovi za dostavljanje izvještaja o računima za plaćanje i kreditnim transferima.“

Član 7

U članu 62 poslije stava 1 dodaju se tri nova stava koja glase:

- „(2) Račun za plaćanje otvara se na osnovu ugovora, koji zaključuju pružalac platnih usluga iz stava 1 ovog člana i korisnik platnih usluga.
- (3) Korisnik platnih usluga može imati više računa za plaćanje kod jednog ili više pružalaca platnih usluga.
- (4) Pružalac platnih usluga ne može ukinuti račun za plaćanje ako nisu ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom ili drugim propisom, odnosno ugovorom iz stava 2 ovog člana.”

U stavu 2 poslije riječi: „način vođenja“ dodaju se riječi: „i ukidanja, kao“.

Dosadašnji stav 2 postaje stav 5.

Član 8

Član 64 mijenja se i glasi:

„Transakcioni račun

Član 64

(1) Transakcioni račun je vrsta računa za plaćanje koji otvaraju i vode banke i druge kreditne institucije koje pružaju platne usluge, ogranak kreditne institucije iz treće zemlje sa sjedištem u Crnoj Gori i Centralna banka na ime jednog ili više korisnika platnih usluga za izvršavanje platne transakcije i za druge namjene.

(2) Na transakcione račune shodno se primjenjuju odredbe člana 62 st. 2 do 5 ovog zakona.

(3) Sredstva koja se vode na transakcionom računu smatraju se depozitom po viđenju.

(4) Platne institucije i institucije za elektronski novac ne mogu da otvaraju transakcione račune korisnicima platnih usluga.

(5) Centralna banka otvara i vodi transakcione račune banaka i drugih kreditnih institucija koje pružaju platne usluge, kao i subjekata za koje je zakonom i propisom Centralne banke određeno da te račune vode kod Centralne banke.

(6) Centralna banka može da otvara i vodi transakcione račune i platnih institucija i institucija za elektronski novac.

(7) Centralna banka propisuje strukturu transakcionih računa i bliže uslove i način otvaranja i ukidanja tih računa.

(8) Podzakonski akt iz stava 7 ovog člana i drugi podzakonski akti koje Centralna banka donosi na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore". “

Član 9

Član 65 mijenja se i glasi:

„Registri transakcionih i drugih računa za plaćanje koje vode pružaoci platnih usluga

Član 65

(1) Pružaoci platnih usluga iz člana 64 stav 1 ovog zakona, platne institucije i institucije za elektronski novac dužni su da uredno vode registre transakcionih, odnosno drugih računa za plaćanje svojih korisnika platnih usluga.

(2) Urednim vođenjem registra transakcionih i drugih računa za plaćanje u smislu stava 1 ovog člana smatra se vođenje tog registra na način da sadrži podatke o svim otvorenim transakcionim i drugim računima za plaćanje najmanje u obimu utvrđenom propisom iz člana 65a stav 2 ovog zakona.

(3) Pružaoci platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 i 4 ovog zakona dužni su da Centralnoj banci dostavljaju podatke o otvorenim transakcionim računima iz člana 65a stav 2 ovog zakona, o promjeni podataka o tim računima i o ukidanju tih računa, najkasnije do kraja radnog dana u kojem je račun otvoren, ukinut ili promjena izvršena.

(4) Pružaoci platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 i 4 ovog zakona odgovaraju za tačnost podataka koje dostavljaju u skladu sa stavom 3 ovog člana.

(5) Centralna banka odgovara za istovjetnost podataka o transakcionim računima iz stava 2 ovog člana sa podacima u Centralnom registru transakcionih računa iz člana 65a ovog zakona.“

Član 10

U članu 72 stav 2 tačka 1 poslije riječi „privrednih“ dodaju se riječi: „i drugih“.

U tački 6 poslije riječi: „procedure upravljanja rizicima“ dodaju se zarez i riječi: „kao i pravila za korišćenje IKT usluga u skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna operativna otpornost finansijskog sektora“.

U tački 7 riječi: „izvještavanja iz člana 56b ovog zakona“ zamjenjuju se riječima: „obavještavanja o IKT incidentima utvrđena zakonom kojim se uređuje digitalna operativna otpornost finansijskog sektora“.

Tačka 9 mijenja se i glasi:

„9) opis mehanizama za obezbjeđivanje kontinuiteta poslovanja, uključujući jasnu identifikaciju kritičnih aktivnosti, efikasnu IKT politiku kontinuiteta poslovanja, IKT planove kontinuiteta poslovanja, planove za odgovor i oporavak u IKT oblasti i postupke za redovno testiranje i preispitivanje primjerenosti i efikasnosti tih planova u skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna operativna otpornost finansijskog sektora;“.

U tački 11 riječi: „opis kontrole sigurnosti i mjera za“ zamjenjuju se riječima: „opisom mjera za kontrolu sigurnosti i“.

Stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Mjerama za kontrolu sigurnosti i ublažavanje rizika iz stava 2 tačka 11 ovog člana utvrđuje se način obezbjeđivanja visokog nivoa digitalne operativne otpornosti, u skladu sa pravilima za upravljanje IKT rizicima utvrđenim zakonom kojim se uređuje digitalna operativna otpornost finansijskog sektora, naročito u pogledu tehničke sigurnosti i zaštite podataka, između ostalog za softver i IKT sisteme koje koristi podnosilac zahtjeva ili lice kojem eksternalizuje svoje operativne poslove, uključujući i sigurnosne mjere iz člana 56a ovog zakona.“

Član 11

U članu 79 stav 3 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka, koja glasi:
„2) deponovanjem na račun kod centralne banke države članice, koja to omogućava;“
Dosadašnja tačka 2 postaje tačka 3.

Član 12

U članu 85 stav 1 riječi: „informaciono-tehnološke“ zamjenjuju se riječju: „IKT“.

Član 13

U članu 94 stav 5 poslije riječi: „Centralna banka može“ dodaje se veznik „i“.

Član 14

U članu 107b stav 2 poslije riječi „56b“ dodaju se riječi: „stav 6“.

Član 15

U članu 134 stav 2 tačka 1 riječi: „tačka 2“ brišu se.

Član 16

U članu 140 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:
„(6) Operater platnog sistema može pravilima iz stava 1 ovog člana da utvrdi maksimalni iznos do kojeg se izvršavaju transakcije u tom platnom sistemu.“

Dosadašnji stav 6 postaje stav 7.

Član 17

U članu 142 stav 4 mijenja se i glasi:

“Odredbe st. 1 do 3 ovog člana ne primjenjuju se na platne sisteme koji se sastoje isključivo od pružalaca platnih usluga koji pripadaju grupi.”

U stavu 5 riječi: „iz stava 4 tačka 1 ovog člana“ zamjenjuju se riječima: „u kojem se vrši konačnost poravnanja u skladu sa ovim zakonom“.

Član 18

Poslije člana 142 dodaje se novi član, koji glasi:

„Uslovi za učešće platnih institucija i institucija za elektronski novac u platnom sistemu u kojem se vrši konačnost poravnanja

Član 142a

- (1) Platna institucija i institucija za elektronski novac koja namjerava da podnese zahtjev za priključenje platnom sistemu u kojem se vrši konačnost poravnjanja u skladu sa ovim zakonom, radi očuvanja stabilnosti i integriteta platnog sistema, mora da uspostavi:
 - 1) mjere za zaštitu novčanih sredstava korisnika platnih usluga, odnosno korisnika elektronskog novca;
 - 2) sistem upravljanja i mehanizme internih kontrola za platne usluge i/ili usluge izdavanja elektronskog novca, uključujući administrativne i računovodstvene procedure i procedure upravljanja rizicima, kao i pravila za korišćenje IKT usluga u skladu sa zahtjevima za okvir upravljanja rizikom IKT i zahtjevima za IKT sisteme, protokole i alate, propisanim zakonom kojim se uređuje digitalna operativna otpornost; i
 - 3) plan prestanka poslovanja.
- (2) Za platnu instituciju i instituciju za elektronski novac koja namjerava da novčana sredstva korisnika platnih usluga štiti deponovanjem na posebnom računu kod banke ili ulaganjem u likvidne i niskorizične oblike imovine, mjere zaštite novčanih sredstava korisnika platnih usluga iz stava 1 tačka 1 ovog člana obuhvataju:
 - 1) politiku ulaganja kojom se obezbjeđuje da su odabrani oblici imovine likvidni i niskog rizika;
 - 2) broj i funkcije lica koja imaju pristup računu zaštićenih novčanih sredstava;
 - 3) postupke upravljanja i usklađivanja kojim se obezbjeđuje da su novčana sredstva korisnika platnih usluga zaštićena od potraživanja drugih povjerilaca platne institucije i institucije za elektronski novac, a naročito u slučaju otvaranja stečaja;
 - 4) ugovor ili nacrt ugovora sa kreditnom institucijom; i
 - 5) izjavu o usklađenosti platne institucije i institucije za elektronski novac sa članom 79 ovog zakona.
- (3) Za platnu instituciju i instituciju za elektronski novac koja namjerava da novčana sredstva korisnika platnih usluga štiti polisom osiguranja društva za osiguranje ili bankarskom garancijom, mjere zaštite novčanih sredstava korisnika platnih usluga iz stava 1 tačka 1 obuhvataju:
 - 1) potvrdu da je polisu osiguranja društva za osiguranje ili bankarsku garanciju izdao subjekat koji nije dio iste grupe kojoj pripada platna institucija i institucija za elektronski novac;
 - 2) detaljan postupak usklađivanja kojim se obezbjeđuje da je polisa osiguranja ili bankarska garancija u svakom trenutku dovoljna za ispunjenje obaveze platne institucije i institucije za elektronski novac na zaštitu novčanih sredstava;
 - 3) trajanje ugovora i uslove obnavljanja pokrića; i
 - 4) ugovor o osiguranju odnosno bankarsku garanciju ili nacrt tih dokumenata.
- (4) Sistem upravljanja, mehanizmi, procedure i pravila iz stava 1 tačka 2 ovog člana moraju biti primjereni, odgovarajući i pouzdani, kao i da obuhvataju:
 - 1) opis rizika koje je utvrdila platna institucija i institucija za elektronski novac, uključujući vrstu rizika i postupke koje je platna institucija i institucija za elektronski novac uspostavila ili će uspostaviti kako bi procijenila i spriječila takve rizike;

- 2) procedure za sprovođenje povremenih i stalnih kontrola, sa opisom učestalosti sprovođenja tih kontrola i podacima o licima zaduženim za te kontrole;
- 3) računovodstvene postupke, u svrhu vođenja evidencija i izvještavanja platne institucije i institucije za elektronski novac o finansijskim podacima i informacijama;
- 4) podatke o licima odgovornim za funkcije interne kontrole, uključujući i povremene i stalne kontrole, kontrolu usklađenosti poslovanja, sa poslovnom biografijom;
- 5) podatke o licima koja obavljaju reviziju, a koja nijesu ovlašćeni revizori u skladu sa zakonom;
- 6) sastav organa, odnosno organa upravljanja u platnoj instituciji, odnosno instituciji za elektronski novac, u zavisnosti od oblika tog privrednog društva, kao i sastava odbora ili komisija predviđenih statutom;
- 7) opis mjera uspostavljenih za kontrolu i nadzor eksternalizovanih funkcija, radi sprečavanja narušavanja kvaliteta internih kontrola platne institucije, odnosno institucije za elektronski novac; i
- 8) opis mjera uspostavljenih za kontrolu i nadzor agenata i ogranaka, u sklopu internih kontrola platne institucije, odnosno institucije za elektronski novac.

(5) Za platne institucije, odnosno institucije za elektronski novac koje su zavisno društvo regulisanog subjekta u državi članici pored dokaza iz stava 4 ovog člana dostavlja se i opis upravljanja grupom.

(6) Plan prestanka poslovanja platne institucije i institucije za elektronski novac, odnosno prestanka pružanja platnih usluga iz stava 1 tačka 3 ovog člana mora biti prilagođen veličini i poslovnom modelu platne institucije, odnosno institucije za elektronski novac i mora uključivati opis mjera za smanjenje rizika, koje će platna institucija i institucija za elektronski novac uspostaviti u slučaju prestanka pružanja platnih usluga, radi obezbjeđenja izvršenja neizvršenih platnih transakcija i prestanka postojećih ugovora.

(7) Platna institucija, odnosno institucija za elektronski novac iz stava 1 ovog člana, podnosi Centralnoj banci zahtjev za izdavanje potvrde o ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana, uz koji dostavlja pisanu samoprocjenu ispunjenosti tih uslova i dokumentaciju kojom se dokazuje njihova ispunjenost, ako ta dokumentacija nije dostavljena za potrebe izdavanja odobrenja, izvještavanja ili kontrole.

(8) Centralna banka odlučuje o zahtjevu za izdavanje potvrde iz stava 7 ovog člana u roku od tri mjeseca od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(9) Centralna banka rješenjem odbija zahtjev za izdavanje potvrde iz stava 7 ovog člana ako na osnovu dostavljene dokumentacije i informacija kojima raspolaže utvrdi da platna institucija, odnosno institucija za elektronski novac ne ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana.

(10) Platna institucija, odnosno institucija za elektronski novac može da učestvuje u platnom sistemu u kojem se vrši konačnost poravnanja nakon dostavljanja potvrde Centralne banke iz stava 7 ovog člana operateru tog platnog sistema.

(11) Odredbe st. 4 do 6 ovog člana primjenjuju se na odgovarajući način na platnu instituciju i instituciju za elektronski novac, koja već učestvuje u platnom sistemu na koji se primjenjuju odredbe ovog zakona o konačnosti poravnanja u platnim sistemima, a koja,

na zahtjev operatera ili u skladu sa pravilima rada tog platnog sistema, podnese zahtjev Centralnoj banci za izdavanje potvrde kojom se utvrđuje da ta platna institucija ili institucija za elektronski novac i dalje ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana.

(12) Potvrda iz stava 7 ovog člana ne izdaje se kada je operater platnog sistema Centralna banka.“

Član 19

Poslije člana 147 dodaje se novi član, koji glasi:

„Interoperabilnost sistema unutar Evropske unije

Član 147a

(1) Operater ili, u odsustvu formalnog operatera, učesnik u platnom sistemu za mala plaćanja obezbjeđuje tehničku interoperabilnost tog platnog sistema sa ostalim platnim sistemima za mala plaćanja u Evropskoj uniji, primjenom standarda koje su utvrdila međunarodna ili tijela za standardizaciju u Evropskoj uniji i ne mogu utvrditi pravila poslovanja koja ograničavaju interoperabilnost sa drugim platnim sistemima za mala plaćanja u Evropskoj uniji.

(2) Operater platnog sistema u kojem se vrši konačnost poravnanja dužan je da obezbijedi tehničku interoperabilnost tog sistema sa drugim platnim sistemima u Evropskoj uniji u kojima se vrši konačnost poravnanja.“

Član 20

U članu 148 stav 2 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

“ 3) platna institucija i institucija za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori;“.

Dosadašnje tač. 3 i 4 postaju tač. 4 i 5.

Član 21

Član 172 mijenja se i glasi:

„(1) Pružalac platnih usluga ne može da za prekogranične platne transakcije u eurima naplati naknadu drugačiju od naknada koje naplaćuje za odgovarajuće nacionalne platne transakcije.

(2) Radi utvrđivanja visine naknade u smislu stava 1 ovog člana, pružalac platnih usluga dužan je da utvrdi odgovarajuću nacionalnu platnu transakciju.

(3) Centralna banka može propisom da odredi bliže kriterijume za utvrđivanje odgovarajućih nacionalnih plaćanja, radi adekvatnog sprovođenja obaveze iz stava 2 ovog člana.

(4) Obaveza iz stava 2 ovog člana ne primjenjuje se na naknade za preračunavanje valuta.

(5) Naknadama u smislu ovog člana i čl. 172a i 172b ovog zakona smatra se iznos koji pružalac platnih usluga obračunava korisniku platnih usluga i koji je direktno ili indirektno povezan sa platnom transakcijom, kao i svaki iznos koji pružalac platnih usluga ili strana koja nudi uslugu preračunavanja valute u skladu sa članom 14 stav 2 ovog zakona, obračunava korisniku platnih usluga za uslugu preračunavanja valuta ili kombinacija tih iznosa.“

Član 22

Poslije člana 172 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Naknade za preračunavanje valuta povezane sa transakcijama na osnovu platnih kartica

Član 172a

(1) Pružaoci platnih usluga i pružaoci usluga preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu, dužni su da prije iniciranja platne transakcije platioca informišu o ukupnoj naknadi za preračunavanje valuta, u vidu procentnog dodatka u odnosu na posljednji dostupni referentni devizni kurs za euro koji je izdala Evropska centralna banka (ECB).

(2) Pružaoci platnih usluga dužni su da procenat iz stava 1 ovog člana objave na razumljiv i lako dostupan način na elektronskoj platformi koja je široko dostupna i lako pristupačna korisnicima platnih usluga.

(3) Pružalac platnih usluga dužan je da za pristup elektronskoj platformi iz stava 2 ovog člana okvirnim ugovorom zaključenim sa korisnikom platnih usluga predvidi široko dostupne i lako pristupačne kanale za pristup.

(4) Pružaoci usluga preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu dužni su da uz informacije iz stava 1 ovog člana, prije iniciranja platne transakcije platiocu pruže sljedeće informacije:

1) iznos koji bi trebalo platiti primaocu plaćanja u valuti koju koristi primalac plaćanja;

2) iznos koji bi trebao platiti platilac u valuti računa platioca.

(5) Pružalac platnih usluga dužan je da informacije iz stava 1 ovog člana jasno prikaže na bankomatu ili na prodajnom mjestu.

(6) Prije iniciranja platne transakcije, pružalac usluge iz stava 4 ovog člana dužno je da obavijesti platioca o mogućnosti plaćanja u valuti koju upotrebljava primalac plaćanja i mogućnosti preračunavanja valuta naknadno od strane pružaoca platnih usluga platioca.

(7) Pružaoci platnih usluga i pružaoci usluga preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu, dužni su da informacije iz stava 1 i st. 4 do 6 ovog člana platiocu pruže na trajnom mediju nakon iniciranja platne transakcije.

(8) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da platiocu bez odlaganja pošalje elektronsku poruku sa informacijama iz stava 1 ovog člana za svaku platnu karticu koju je izdao platiocu i koja je povezana sa računom za plaćanje, nakon što pružalac platnih usluga platioca primi nalog za plaćanje za podizanje gotovine na bankomatu ili za plaćanje na prodajnom mjestu koji nije u eurima.

(9) Pored obaveze iz stava 8 ovog člana, pružalac platnih usluga dužan je da platioca obavijesti o naknadi iz stava 1 ovog člana svakog mjeseca u kojem je pružalac platnih usluga tog platioca primio nalog za plaćanje izražen u istoj valuti.

(10) Pružalac platnih usluga dužan je da korisnicima platnih usluga ponudi mogućnost isključivanja opcije primanja elektronskih poruka iz stava 8 ovog člana.

(11) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu, u cjelosti ili djelimično, okvirnim ugovorom isključiti primjenu stava 3 i st. 8 do 10 ovog člana.

(12) Pružalac platnih usluga dužan je da informacije propisane ovim članom pruži bez naknade, na neutralan i razumljiv način.

Naknade za preračunavanje valuta u vezi sa kreditnim transferima

Član 172b

(1) Pružalac platnih usluga platioca koji nudi uslugu preračunavanja valuta u vezi sa kreditnim transferom koji je iniciran direktno online koristeći internet stranicu ili aplikaciju za mobilno bankarstvo pružaoca platnih usluga, dužan je da, prije iniciranja platne transakcije, na jasan, tehnološki neutralan i razumljiv način, platioca obavijesti o procijenjenim naknadama za usluge preračunavanja valuta koje se primjenjuju na taj kreditni transfer.

(2) Pružalac platnih usluga dužan je da, prije iniciranja platne transakcije, na jasan, tehnološki neutralan i razumljiv način, saopšti platiocu procijenjeni ukupan iznos kreditnog transfera, uključujući naknadu za transakciju, naknadu za preračunavanje valuta i procijenjeni iznos koji se primaocu plaćanja prenosi u valuti koju primalac plaćanja upotrebljava.

Mjere za pojednostavljenje automatizacije plaćanja

Član 172c

(1) Pružalac platnih usluga dužan je da korisnika platnih usluga, kada je primjenjivo, informiše o IBAN-u korisnika platnih usluga i poslovnom identifikacionom kodu pružaoca platnih usluga (u daljem tekstu: BIC kod).

(2) Pružalac platnih usluga dužan je da, kada je primjenjivo, navede podatke iz stava 1 ovog člana u izvodima sa računa ili njihovim prilogima.

(3) Pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga bez naknade pruži podatke iz ovog člana.

(4) Pružalac platnih usluga može korisniku platnih usluga da zaračuna naknadu ako korisnik platnih usluga naloži pružaocu platnih usluga da izvrši prekogranično plaćanje bez saopštavanja IBAN-a i, prema potrebi i u skladu sa članom 172 ovog zakona, odgovarajućeg BIC koda za račun za plaćanje u drugoj državi članici.

(5) Naknada iz stava 4 ovog stava mora biti primjerena, u skladu sa stvarnim troškovima i ugovorena između pružaoca platnih usluga i korisnika platnih usluga.

(6) Kada je primjenljivo, platilac je dužan da svom pružaocu platnih usluga dostavlja IBAN i BIC kod pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja, kada je taj primalac plaćanja trgovac.“

Član 23

U članu 178a poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koja glase:

„(2) Centralna banka sarađuje sa nadležnim organima država članica za potrebe primjene člana 172 st. 3 i 4 ovog zakona.

(3) Organi nadležni za alternativno rješavanje sporova u skladu sa posebnim zakonom, odnosno u slučaju potrošača organi imenovani u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, sarađuju u rješavanju prekograničnih sporova sa odgovarajućim nadležnim organima u državama članicama, u skladu sa zakonom kojima se uređuje njihov rad.“

Član 24

Član 178c mijenja se i glasi:

**„Posebne mjere
Član 178c**

Izuzetno od člana 98 st. 3 i 4 ovog zakona, rješenjem o izricanju mjera za postupanje suprotno odredbama čl. 56g do 56v, člana 142a, čl. 172 do 172d i čl. 180c do 180g ovog zakona, iznos sredstava koji je platna institucija dužna da uplati Centralnoj banci može biti utvrđen u visini do 10% ukupnog godišnjeg neto prihoda te platne institucije, prema posljednjim dostupnim revidiranim finansijskim izvještajima te platne institucije, dok iznos sredstava koji je odgovorno lice u platnoj instituciji dužno da uplati Centralnoj banci može biti utvrđen u visini do 5 miliona eura.“

Član 25

Poslije člana 178c dodaje se novi član, koji glasi:

**„Registar Evropskog bankarskog regulatora
Član 178d**

(1) Centralna banka obavještava, bez odlaganja, Evropskog bankarskog regulatora o podacima koje vodi u registru platnih institucija u skladu sa članom 89 ovog zakona, kao i o razlozima za oduzimanje odobrenja platnoj instituciji i za brisanje pružaoca usluga informacija o računu iz tog registra.

(2) Centralna banka je odgovorna za tačnost informacija iz stava 1 ovog člana i za njihovo ažuriranje.“

Član 26

U članu 179 broj 178c zamjenjuje se brojem 178d.

Član 27

U članu 180a poslije stava 6 dodaju se dva nova stava, koja glase:

„(7) Izuzetno od člana 56b stav 1 ovog zakona, o značajnom operativnom ili sigurnosnom incidentu Evropska centralna banka i nacionalna centralna banka druge države članice kada ne djeluju u svojstvu monetarne ili druge javne vlasti obavještavaju Centralnu banku.

(8) Na značajni operativni ili sigurnosni incident kod pružaoca platnih usluga iz člana 4 stav 1 tačka 5 ovog zakona, shodno se primjenjuje st. 2 i 3 ovog člana.“

Član 28

Poslije člana 180b dodaje se novo poglavlje i sedam novih članova koji glase:

**„ XIIa. POSEBNA PRAVILA ZA IZVRŠAVANJE KREDITNIH TRANSFERA I
DIREKTNIH ZADUŽENJA**

**Primjena
Član 180c**

(1) Odredbe st. 2 i 3 ovog člana i čl. 180d do 180i ovog zakona primjenjuju se na izvršavanje kreditnih transfera i direktnih zaduženja u eurima kada pružaoci platnih usluga platioca i primaoca plaćanja imaju sjedište u Evropskoj uniji, osim na:

- 1) platne transakcije koje se obavljaju između pružalaca platnih usluga i u okviru istog pružaoca platnih usluga, uključujući i njihove agente ili ogranke, za njihov račun;
- 2) platne transakcije koje se obrađuju i poravnavaju u sistemu velikih plaćanja, osim direktnog zaduženja čije obavljanje u sistemu velikih plaćanja platilac nije izričito zahtijevao;
- 3) platne transakcije pomoću platne kartice ili sličnog uređaja, uključujući podizanje gotovine, osim ako se platna kartica ili sličan uređaj koristi samo za generisanje potrebnih informacija za neposredno izvršenje kreditnog transfera ili direktnog zaduženja na račun za plaćanje i sa računa za plaćanje utvrđenog pomoću IBAN-a;
- 4) platne transakcije putem telekomunikacionog, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja, ako takve transakcije ne rezultiraju kreditnim transferom ili direktnim zaduženjem na račun za plaćanje i sa računa za plaćanje identifikovanog pomoću IBAN-a;
- 5) izvršavanje novčanih doznaka u skladu sa ovim zakonom;
- 6) platne transakcije prenosa elektronskog novca, ako takve transakcije ne rezultiraju kreditnim transferom ili direktnim zaduženjem na račun za plaćanje i sa računa za plaćanje identifikovanog pomoću IBAN-a.

(2) Ako se platne šeme zasnivaju na platnim transakcijama koje se izvršavaju kreditnim transferima ili direktnim zaduženjima, ali sadrže dodatne opcione osobine ili usluge, odredbe ovog člana i čl. 180d do 180h ovog zakona primjenjuju se samo na osnovne kreditne transfere ili direktna zaduženja.

(3) Platna šema, u smislu stava 2 ovog člana i člana 180f ovog zakona, je skup pravila, praksi, standarda i smjernica koje ugovore pružaoci platnih usluga za izvršavanje kreditnih transfera i direktnih zaduženja u eurima u Crnoj Gori i unutar Evropske unije, koji je izdvojen od infrastrukture ili platnog sistema koji podržava funkcionisanje te platne šeme.

(4) Odredbe st. 2 i 3 ovog člana i čl. 180d do 180i ovog zakona primjenjuju se i na izvršavanje instant kreditnih transfera u eurima.

Tehnički zahtjevi

Član 180d

Centralna banka propisom uređuje tehničke zahtjeve za izvršavanje kreditnih transfera i direktnih zaduženja u skladu sa članom 180c i čl.180e do 180h ovog zakona.

Dostupnost

Član 180e

(1) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja koji je u okviru platne šeme dostupan za nacionalne kreditne transfere, dužan je da bude dostupan i za kreditne transfere koje inicira platilac čiji je pružalac platnih usluga iz države članice, u skladu sa pravilima platne šeme koja se primjenjuje na nivou Evropske unije.

(2) Odredba stava 1 ovog člana shodno se primjenjuje se i na pružaoca platnih usluga platioca koji je dostupan za nacionalna direktna zaduženja, kada je platilac potrošač.

Interoperabilnost

Član 180f

(1) Pružaoci platnih usluga dužni su da u svrhu izvršavanja kreditnih transfera i direktnih zaduženja koriste platne šeme:

1) čija pravila su ista za nacionalne i prekogranične platne transakcije kreditnog transfera odnosno direktnog zaduženja i

2) čiji učesnici predstavljaju većinu pružalaca platnih usluga u većini država članica i čine većinu pružalaca platnih usluga u Evropskoj uniji koji pružaju kreditne transfere, odnosno direktna zaduženja.

(2) Kada ni platilac ni primalac plaćanja nijesu potrošači, u smislu stava 1 tačka 2 ovog člana, u obzir se uzimaju samo države članice u kojima pružaoci platnih usluga pružaju te usluge i samo pružaoci platnih usluga koji pružaju te usluge.

(3) Obradu kreditnih transfera i direktnih zaduženja ne smiju ometati tehničke prepreke.

(4) Izuzetno od stava 1 tačka 2 ovog člana, pružalac platnih usluga može, u svrhu izvršavanja kreditnih transfera i direktnih zaduženja, da koristi platne šeme za mala plaćanja, čijem je vlasniku ili, kada nema vlasnika, vodećem učesniku, Centralna banka ili nadležni organ države članice odobrila izuzeće od primjene stava 1 tačka 2 ovog člana, u periodu trajanja tog izuzeća, na period utvrđen tim odobrenjem, a najduže tri godine.

(5) Centralna banka može da, nakon konsultacija sa nadležnim organima država članicama u kojima platna šema ima učesnika, Evropskom komisijom i Evropskom centralnom bankom, na zahtjev vlasnika platne šeme ili, kada nema vlasnika, vodećeg učesnika platne šeme za mala plaćanja, odobri izuzeće iz stava 4 ovog člana, ako ta platna šema ima učesnike u najmanje osam država članica i ako Centralna banka ili drugi nadležni organ države članice ocijeni da ta platna šema:

1) ima mogućnost da se razvije u potpuno djelotvornu panevropsku platnu šemu, i

2) doprinosi povećanju konkurentnosti ili podstiče inovacije.

Međubankarske naknade za transakcije direktnog zaduženja

Član 180g

(1) Na transakcije direktnog zaduženja ne smiju se primijeniti višestране međubankarske naknade niti druge ugovorene naknade sa istom svrhom ili dejstvom.

(2) Za platnu transakciju koju ne može propisno da izvrši ili koja ima za posljedicu vanrednu obradu zbog nedostatka novčanih sredstava, opoziva, pogrešnog iznosa ili datuma, nedostatka ovlašćenja ili pogrešnog, odnosno zatvorenog računa) ili drugog razloga (u daljem tekstu: R-transakcija), pružalac platnih usluga može da odredi višestranu međubankarsku naknadu, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) cilj ugovorene naknade je efikasna raspodjela troškova na pružaoca platnih usluga ili korisnika platnih usluga zavisno od toga ko je prouzrokovao R-transakciju, uzimajući u obzir eventualne troškove transakcije uz obezbjeđenje da se platiocu naknade ne naplaćuju automatski, a da se pružacu platnih usluga zabrani da za

- određenu vrstu R-transakcija korisnicima platnih usluga naplaćuje naknade u iznosu većem od troškova koje ima pružalac platnih usluga za takve transakcije;
- 2) naknade se formiraju na bazi stvarnih troškova;
 - 3) visina naknada ne premašuje stvarne troškove obrade R-transakcije od strane najefikasnijeg uporedivog pružaoca platnih usluga koji se uzima kao reprezentativna stranka za potrebe ugovora, u odnosu na obim transakcija i karakter usluga;
 - 4) primjena naknada u skladu sa tač. 1, 2 i 3 ovog stava sprječava pružaoca platnih usluga da svojim korisnicima naplaćuje dodatne naknade u vezi sa troškovima koji su već obuhvaćeni tim međubankarskim naknadama;
 - 5) za ugovor ne postoji ekonomski održiva i sprovodiva alternativa, koja bi omogućila najmanje jednako efikasno upravljanje R-transakcijama uz iste ili niže troškove za potrošače.

(3) U smislu stava 2 ovog člana, za obračun naknada za R-transakcije uzimaju se u obzir samo kategorije troškova koje su precizno utvrđene, direktno i nedvosmisleno povezane sa obradom R-transakcija, a čija specifikacija troškova je utvrđena ugovorom, na način da je svaka njihova komponenta odvojeno utvrđena radi lakše provjere i praćenja.

(4) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana shodno se primjenjuju na izvršavanje direktnih zaduženja u okviru istog ili između dva pružaoca platnih usluga, ako imaju za cilj ili je dejstvo te transakcije ekvivalentno cilju ili dejstvu višestranog ugovora.

Dostupnost plaćanja **Član 180h**

(1) Platilac koji izvršava kreditni transfer primaocu plaćanja čiji je račun za plaćanje otvoren u državi članici ne navodi tu državu članicu, ako je račun za plaćanje primaoca plaćanja dostupan u skladu sa članom 180e ovog zakona.

(2) Primalac plaćanja koji prihvata kreditni transfer ili koristi direktno zaduženje za naplatu novčanih sredstava od platioca koji ima račun za plaćanje otvoren u državi članici, ne navodi tu državu članicu ako je račun za plaćanje dostupan u skladu sa članom 180e ovog zakona.

Shodna primjena odredaba o vansudskom rješavanju sporova **Član 180i**

Na postupke vansudskog rješavanja sporova između korisnika platnih usluga i njihovih pružalaca platnih usluga u vezi sa primjenom odredaba čl. 180c do 180h ovog zakona shodno se primjenjuju odredbe čl. 56d do 56f ovog zakona.“

Član 29

U članu 181 stav 1 u uvodnoj rečenici riječi: „člana 4 stav 1 tač. 1 do 4 i člana 175 tač. 1 do 3“ zamjenjuju se riječima „člana 4 stav 1 i člana 175“.

Poslije tačke 11 dodaje se nova tačka koja glasi:

„11a) ugovor nije raskinuo na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona (član 23 stav 4);“

Poslije tačke 35e dodaje se 15 novih tačaka, koje glase:

„35f) korisnicima platnih usluga pruža platnu uslugu izvršavanja kreditnih transfera, a ne pruža uslugu izvršavanja instant kreditnih transfera ili ne omogućiti da računi za plaćanje koji su dostupni za kreditne transfere budu dostupni i za instant kreditne transfere 24 sata dnevno svakog kalendarskog dana (član 56g stav 1);

35g) ne omogućiti iniciranje naloga za plaćanje za instant kreditni transfer putem svih kanala za iniciranje plaćanja putem kojih omogućava iniciranje naloga za plaćanje drugih kreditnih transfera (član 56g stav 5);

35h) kao pružalac platnih usluga platioca ne postupi u skladu sa članom 56g stav 6 ovog zakona odmah nakon momenta prijema naloga za plaćanje za instant kreditni transfer;

35i) kao pružalac platnih usluga primaoca plaćanja, na računu za plaćanje primaoca plaćanja ne stavi na raspolaganje iznos platne transakcije ili ne potvrdi pružaocu platnih usluga platioca da je transakcija izvršena u roku od 10 sekundi od momenta prijema naloga za plaćanje za instant kreditni transfer od strane pružaoca platnih usluga platioca (član 56g stav 7);

35j) kao pružalac platnih usluga primaoca plaćanja ne obezbijedi da je datum valute odobrenja računa za plaćanje primaoca plaćanja jednak datumu na koji je pružalac platnih usluga primaoca plaćanja odobrio iznos platne transakcije na račun za plaćanje primaoca plaćanja (član 56g stav 8);

35k) kao pružalac platnih usluga platioca ne postupi u skladu sa članom 56g stav 9 ovog zakona odmah nakon prijema potvrde o izvršenoj platnoj transakciji iz člana 56g stav 7 ovog zakona ili u slučaju da ne primi tu potvrdu u roku od deset sekundi od momenta prijema naloga za plaćanje za instant kreditni transfer;

35l) kao pružalac platnih usluga platioca odmah ne vrati račun za plaćanje platioca u stanje u kojem bi bio da ta transakcija nije izvršena, u slučaju da u roku iz člana 56g stav 7 ovog zakona od pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja nije primio potvrdu da su novčana sredstva stavljena na raspolaganje na račun za plaćanje primaoca plaćanja (član 56g stav 10);

35lj) ne obezbijedi mogućnost određivanja maksimalnog iznosa koji se može poslati instant kreditnim transferom na zahtjev korisnika platnih usluga (član 56h stav 1);

35m) korisniku platnih usluga ne omogućiti da izmijeni maksimalni iznos iz člana 56h stav 1 ovog zakona u bilo kojem trenutku prije iniciranja naloga za plaćanje za instant kreditni transfer (član 56h stav 3);

35n) ne postupi u skladu s članom 56h stav 4 ovog zakona, u slučaju da nalog za plaćanje korisnika platnih usluga za instant kreditni transfer prelazi maksimalni iznos ili dovodi do prekoračenja maksimalnog iznosa iz člana 56h stav 1 ovog zakona (član 56h stav 4);

35nj) korisnicima platnih usluga omogućava dostavljanje više naloga za plaćanje u okviru paketa naloga za plaćanje, a to ne omogućiti i za instant kreditne transfere (član 56i stav 1);

35o) ograniči broj naloga za plaćanje za instant kreditne transfere koji se mogu

dostaviti u okviru paketa naloga za plaćanje niže od ograničenja broja naloga u okviru paketa drugih kreditnih transfera (član 56i stav 2);

35p) naplati naknadu za izvršavanje instant kreditnih transfera u iznosu većem od naknade koje taj pružalac platnih usluga obračunava za izvršavanje drugih kreditnih transfera odgovarajuće vrste (član 56u stav 1);

35r) naplati uslugu provjere primaoca plaćanja iz člana 56j ovog zakona (član 56u stav 2);

35s) ne izvijesti Centralnu banku o informacijama iz člana 56v stav 1 ovog zakona.“

Poslije tačke 37 dodaju se tri nove tačke koje glase:

„37a) otvori račun za plaćanje suprotno članu 62 stav 2 ovoga zakona;

37b) ukine račun za plaćanje, a da nijesu ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom ili drugim propisom, odnosno ugovorom iz stava 2 ovog člana (član 62 stav 4);

37c) ne vodi uredno registar transakcionih, odnosno drugih računa za plaćanje svojih korisnika platnih usluga (član 65 stav 1); “

Tačka 40) briše se.

Član 30

Poslije člana 181 dodaje se novi član, koji glasi:

„Prekršaji pružalaca platnih usluga u vezi sa provjerom primaoca plaćanja

Član 181a

(1) Novčanom kaznom od 10.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 do 4 i člana 175 stav 1 tač. 1 do 3 ovog zakona, ako:

1) kao pružalac platnih usluga platioca ne omogući platiocu uslugu provjere primaoca plaćanja kojem platilac namjerava da pošalje kreditni transfer (član 56j stav 1);

2) kao pružalac platnih usluga platioca ne pruži uslugu iz člana 56 j stav 1 ovog zakona odmah nakon što platilac dostavi relevantne informacije o primaocu plaćanja, a prije nego što platiocu ponudi mogućnost autorizacije tog kreditnog transfera, nezavisno od kanala za iniciranje plaćanja (član 56j stav 2);

3) kao pružalac platnih usluga platioca ne obezbijedi uslugu provjere podudaranja IBAN-a sa imenom primaoca plaćanja, u slučaju da je platilac u nalog za plaćanje za kreditni transfer unio IBAN i ime primaoca plaćanja (član 56l stav 1);

4) kao pružalac platnih usluga primaoca plaćanja na zahtjev pružaoca platnih usluga platioca ne provjeri podudaranje li se IBAN i ime primaoca plaćanja koje je dostavio platilac (član 56l stav 2);

- 5) ne postupi u skladu sa članom 56l stav 3 ovog zakona u slučaju da se podaci iz člana 56l stav 2 ovog zakona ne podudaraju;
- 6) platiocu ne navede ime primaoca plaćanja povezano sa IBAN-om koji je dostavio platilac, u slučaju da se ime primaoca plaćanja koje je dostavio platilac i IBAN gotovo podudaraju (član 56l stav 4);
- 7) kao pružalac platnih usluga primaoca plaćanja, na zahtjev pružaoca platnih usluga platioca ne izvrši provjeru podudarnosti IBAN-a i podataka koji je naveo platilac, u slučaju iz člana 56lj stav 1 ovog zakona;
- 8) kao pružalac platnih usluga platioca ne postupi u skladu sa članom 56lj stav 2 ovog zakona u slučaju da se podaci iz člana 56lj stav 1 ovog zakona ne podudaraju;
- 9) kao pružalac platnih usluga koji vodi račun za plaćanje u ime više primalaca plaćanja ili, kada je to primjenjivo, kao pružalac platnih usluga koji drži račun za plaćanje, ne postupi u skladu sa članom 56m stav 2 ovog zakona;
- 10) kao pružalac platnih usluga platioca ne obavijesti platioca da se primalac plaćanja kojeg je naveo platilac ne nalazi među primaocima plaćanja u čije se ime vodi taj račun za plaćanje (član 56m stav 3);
- 11) ne omogući da primalac plaćanja kojem platilac namjerava da pošalje kreditni transfer bude ispravno identifikovan, u slučaju da pružalac platnih usluga obezbjeđuje kanal za iniciranje plaćanja koji ne zahtijeva da platilac unese IBAN i ime primaoca plaćanja (član 56n stav 1);
- 12) u slučaju iz člana 56n stav 1 ovog zakona ne obavijesti platioca na način koji omogućava platiocu da potvrdi primaoca plaćanja prije autorizacije kreditnog transfera (član 56n stav 2);
- 13) kao pružalac usluge iniciranja plaćanja ne obezbijedi da su informacije o primaocu plaćanja ispravne, u slučaju da IBAN ili ime primaoca plaćanja navodi pružalac usluge iniciranja plaćanja, a ne platilac (član 56nj stav 1);
- 14) ne obezbijedi da usluga provjere primaoca plaćanja ili provjera u skladu sa članom 56nj stav 1 ovog zakona ne sprječava platioca da autorizuje kreditni transfer (član 56nj stav 2);
- 15) ne uspostavi ili ne održava robusne interne procedure kako bi obezbijedio tačnost informacija o primaocima plaćanja u svrhu provjere iz člana 56n i člana 56nj ovog zakona (član 56o);
- 16) kao pružalac platnih usluga platioca kod naloga u papirnoj formi ne pruži uslugu provjere primaoca plaćanja u vrijeme prijema naloga za plaćanje, osim ako platilac nije prisutan to vrijeme (član 56p);
- 17) ne omogući korisnicima platnih usluga koji nijesu potrošači da odustane od korišćenja usluge provjere primaoca plaćanja kada podnosi više naloga za plaćanje u okviru paketa naloga (član 56r stav 1);
- 18) ne obezbijedi da korisnici platnih usluga u slučaju iz člana 56r stav 1 ovog zakona u bilo kojem trenutku mogu ponovo da koriste te usluge (član 56r stav 2);
- 19) uz obavještenje iz člana 56l, 56lj ili 56m ovog zakona platioca istovremeno ne obavijesti da bi autorizacija kreditnog transfera mogla da dovede do prenosa

novčanih sredstava na račun za plaćanje koji ne glasi na primaoca plaćanja koji je platilac naveo (član 56s stav 1);

20) informaciju iz člana 56s stav 1 ovog zakona ne pruži i korisniku platnih usluga koji nije potrošač i koji je odustao od korišćenja usluge provjere primaoca plaćanja, kad taj korisnik dostavlja više naloga za plaćanje u okviru paketa naloga (član 56s stav 2);

21) ne obavijesti svoje korisnike platnih usluga o posljedicama na odgovornost pružalaca platnih usluga i/ili pravu na povraćaj novčanih sredstava, ako korisnik platnih usluga zanemari obavještenje iz člana 56l, 56lj i 56m ovog zakona (član 56s stav 3);

22) kao pružalac platnih usluga platioca bez odlaganja ne vrati preneseni iznos platiocu i, ako je primjenjivo, zaduženi račun za plaćanje ne vrati u stanje prije izvršenja platne transakcije, u slučaju da platna transakcija nije uredno izvršena zato što pružalac platnih usluga platioca nije postupio u skladu sa čl. 56j i 56k ovog zakona ili zato što pružalac usluge iniciranja plaćanja nije postupio u skladu sa članom 56nj stav 1 ovog zakona (član 56š stav 2);

23) kao pružalac platnih usluga primaoca plaćanja ili, kada je primjenjivo, pružalac usluge iniciranja plaćanja ne nadoknadi pružaocu platnih usluga platioca finansijsku štetu koju je pretrpio, u slučaju da je platna transakcija neuredno izvršena zato što pružalac platnih usluga primaoca nije postupio u skladu sa članom 56l stav 2, članom 56lj stav 1 i članom 56m stav 2 ovog zakona ili zato što pružalac usluge iniciranja plaćanja nije postupio u skladu sa članom 56nj stav 1 ovog zakona (član 56š stav 3);

24) pruža instant kreditne transfere, a ne provjerava da li se na korisnike njegovih platnih usluga primjenjuju restriktivne mjere u skladu sa zakonom (član 56t stav 1);

25) ne vrši provjere iz člana 56t stav 1 ovog zakona odmah nakon stupanja na snagu ili izmjena restriktivnih mjera, a najmanje jednom dnevno svakog kalendarskog dana (član 56t stav 2);

26) kao pružalac platnih usluga platioca ili pružalac platnih usluga primaoca plaćanja tokom izvršenja instant kreditnog transfera provjerava da li se restriktivne mjere propisane zakonom primjenjuju na platioca ili primaoca plaćanja čiji se računi za plaćanje upotrebljavaju za izvršavanje tog instant kreditnog transfera (član 56t stav 3).

- (2) Izuzetno, pružalac platnih usluga ne čini prekršaj iz stav 1 ovog člana ako je, u slučajevima kada je to ovim zakonom dopušteno, sa korisnikom platnih usluga ugovorio drukčije nego što je propisano ovim zakonom.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pružaoca platnih usluga iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.
- (4) Pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona neće se kazniti za prekršaj iz stava 1 ovog člana ako je djelo učinjeno na području druge države članice pružanjem platnih usluga preko ogranka ili agenta u toj državi članici.
- (5) Ako je prekršaj iz stava 1 ovog člana učinio pružalac platnih usluga iz člana 175 stav 1 tač. 1 do 3 ovog zakona koji platne usluge pruža u Crnoj Gori preko ogranka ili agenta, za prekršaj će se kazniti njegov ogranak, odnosno njegov agent, novčanom kaznom od 10.000 eura do 40.000 eura.

- (6) Za prekršaj iz stava 5 ovog člana kazniće se i odgovorno lice ogranka, odnosno agenta novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.
- (7) Za najteže prekršaje iz stava 1 tač. 24 do 26 ovog člana, pružaocu platnih usluga može se izreći i novčana kazna u vrijednosti 1% do 10% povrijeđene zaštićene vrijednosti.
- (8) Povrijeđenom zaštićenom vrijednošću u smislu ovog člana smatra se očuvanje sigurnog i efikasnog platnog prometa i zaštita korisnika platnih usluga, koja se za potrebe prekršajnog postupka izražava kao neto prihod ostvaren u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj učinjen i koji je objavljen u godišnjem finansijskom izvještaju pružaoca platne usluge iz stava 7 ovog člana.
- (9) Za najteže prekršaje iz stava 1 tač. 24 do 26 ovog člana, odgovornom licu pružaoca platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 i 4 i člana 175 stav 1 tačka 1 ovog zakona može se izreći i novčana kazna od 5.000 eura do 20.000 eura.”

Član 31

U članu 183 stav 1 tač. 3 i 4 brišu se.

Član 32

Poslije člana 184a dodaju se četiri nova člana, koji glase:

„Prekršaji pružalaca platnih usluga u vezi sa izvršavanjem prekograničnih platnih transakcija

Član 184b

- (1) Novčanom kaznom od 10.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 do 4 i člana 175 stav 1 tač. 1 do 3 ovog zakona, ako:
 - 1) za prekogranične platne transakcije u eurima naplati naknadu drugačiju od naknada koje naplaćuje za odgovarajuće nacionalne platne transakcije (član 172 stav 1);
 - 2) ne utvrdi odgovarajuću nacionalnu platnu transakciju radi utvrđivanja visine naknade u smislu člana 172 stav 1 ovog zakona (član 172 stav 2);
 - 3) prije iniciranja platne transakcije platioca ne informiše o ukupnoj naknadi za preračunavanje valuta u vidu procentnog dodatka u odnosu na posljednji dostupni referentni devizni kurs za euro koji je izdala ECB (član 172a stav 1);
 - 4) procenat iz člana 172a stav 1 ovog zakona ne objavi na razumljiv i lako dostupan način na elektronskoj platformi koja je široko dostupna i lako pristupačna korisnicima platnih usluga (član 172a stav 2);
 - 5) za pristup elektronskoj platformi iz člana 172a stav 2 ovog zakona okvirnim ugovorom zaključenim sa korisnikom platnih usluga ne predvidi široko dostupne i lako pristupačne kanale (član 172a stav 3);
 - 6) ne prikaže jasno informacije iz člana 172a stav 1 ovog zakona na bankomatu ili prodajnom mjestu (član 172a stav 5);
 - 7) ne pruži platiocu informacije iz člana 172a stav 1 i st. 4 do 6 ovog zakona na trajnom mediju nakon iniciranja platne transakcije (član 172a stav 7);

- 8) kao pružalac platnih usluga platioca ne pošalje platiocu bez odlaganja elektronsku poruku sa informacijama iz člana 172a stav 1 ovog zakona za svaku platnu karticu koju je izdao platiocu i koja je povezana sa računom za plaćanje, nakon što primi nalog za plaćanje za podizanje gotovine na bankomatu ili za plaćanje na prodajnom mjestu koji nije u eurima (član 172a stav 8);
- 9) ne obavijesti platioca o naknadi iz člana 172a stav 1 ovog zakona svakog mjeseca u kojem je pružalac platnih usluga tog platioca primio nalog za plaćanje izražen u istoj valuti (član 172a stav 9);
- 10) korisnicima platnih usluga ne ponudi mogućnost isključivanja opcije primanja elektronskih poruka iz člana 172a stav 8 ovog zakona (član 172a stav 10);
- 11) informacije iz člana 172a ovog zakona ne pruži bez naknade, na neutralan i razumljiv način (član 172a stav 12);
- 12) kao pružalac platnih usluga platioca koji nudi uslugu preračunavanja valuta u vezi s kreditnim transferom koji je iniciran direktno online koristeći internet stranicu ili aplikaciju za mobilno bankarstvo pružaoca platnih usluga, prije iniciranja platne transakcije ne obavijesti platioca na jasan, tehnološki neutralan i razumljiv način o procijenjenim naknadama za usluge preračunavanja valuta koje se primjenjuju na taj kreditni transfer (član 172b stav 1);
- 13) prije iniciranja platne transakcije, platiocu na jasan, tehnološki neutralan i razumljiv način ne saopšti procijenjeni ukupan iznos kreditnog transfera, uključujući naknadu za transakciju, naknadu za preračunavanje valuta i procijenjeni iznos koji se primaocu plaćanja prenosi u valuti koju primalac plaćanja upotrebljava (član 172b stav 2);
- 14) korisnika platnih usluga ne informiše o IBAN-u korisnika platnih usluga i o BIC-u pružaoca platnih usluga, kada je to primjenjivo (član 172c stav 1);
- 15) ne navede podatke iz člana 172c stav 1 ovog zakona u izvodima sa računa ili njihovim priložima, kada je to primjenjivo (član 172c stav 2);
- 16) korisniku platnih usluga ne pruži podatke iz člana 172c ovog zakona u skladu sa članom 172c stav 3 ovog zakona;
- 17) zaračuna korisniku platnih usluga naknadu suprotno članu 172c stav 4 ovog zakona;
- 18) zaračuna naknadu iz člana 172c stav 4 ovog zakona koja nije primjerena, u skladu sa stvarnim troškovima i ugovorena između pružaoca platnih usluga i korisnika platnih usluga (član 172c stav 5).
- (2) Izuzetno, pružalac platnih usluga ne čini prekršaj iz stav 1 ovog člana ako je, u slučajevima kada je to ovim zakonom dopušteno, sa korisnikom platnih usluga ugovorio drukčije nego što je propisano ovim zakonom.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pružaoca platnih usluga iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.
- (4) Pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona neće se kazniti za prekršaj iz stava 1 ovog člana ako je djelo učinjeno na području druge države članice pružanjem platnih usluga preko ogranka ili agenta u toj državi članici.

- (5) Ako je prekršaj iz stava 1 ovog člana učinio pružalac platnih usluga iz člana 175 stav 1 tač. 1 do 3 ovog zakona koji platne usluge pruža u Crnoj Gori preko ogranka ili agenta, za prekršaj će se kazniti njegov ogranak, odnosno njegov agent, novčanom kaznom od 10.000 eura do 40.000 eura.
- (6) Za prekršaj iz stava 5 ovog člana kazniće se i odgovorno lice ogranka, odnosno agenta novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.

Prekršaji drugih lica u vezi sa izvršavanjem prekograničnih platnih transakcija

Član 184c

- (1) Novčanom kaznom od 10.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice kao pružalac usluge preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu, ako:
- 1) prije iniciranja platne transakcije platioca ne informiše o ukupnoj naknadi za preračunavanje valuta u vidu procentnog dodatka u odnosu na posljednji dostupni referentni devizni kurs za euro koji je izdala ECB (član 172a stav 1);
 - 2) prije iniciranja platne transakcije ne pruži platiocu informacije o iznosu koji bi trebao platiti primaocu plaćanja u valuti koju koristi primalac plaćanja i o iznosu koji bi trebalo da plati platilac u valuti računa platioca (član 172a stav 4);
 - 3) prije iniciranja platne transakcije ne obavijesti platioca o mogućnosti plaćanja u valuti koju upotrebljava primalac plaćanja i o mogućnosti da valute naknadno preračuna pružalac platnih usluga platioca (član 172a stav 6);
 - 4) ne pruži platiocu informacije iz člana 172a stav 1 i st. 4 do 6 ovog zakona na trajnom mediju nakon iniciranja platne transakcije (član 172a stav 7).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pravnog lica iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.

Prekršaji pružalaca platnih usluga u vezi sa izvršavanjem kreditnih transfera i direktnih zaduženja

Član 184č

- (1) Novčanom kaznom od 10.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 do 4 i člana 175 stav 1 tač. 1 do 3 ovog zakona, ako:
- 1) kao pružalac platnih usluga primaoca plaćanja, koji je u okviru platne šeme dostupan za nacionalne kreditne transfere, nije dostupan i za kreditne transfere koje inicira platilac čiji je pružalac platnih usluga iz države članice u skladu sa pravilima platne šeme koja se primjenjuje na nivou Evropske unije (član 180e stav 1);
 - 2) kao pružalac platnih usluga platioca, koji je u okviru platne šeme dostupan za nacionalna direktna zaduženja, nije dostupan i za direktna zaduženja koje inicira primalac plaćanja čiji je pružalac platnih usluga iz države članice u skladu sa pravilima platne šeme koja se primjenjuje na nivou Evropske unije, ako je platilac potrošač (član 180e stav 2);
 - 3) za izvršavanje kreditnih transfera ili direktnih zaduženja koristi platne šeme koje ne ispunjavaju sve uslove iz člana 180f stav 1 ovog zakona,

- 4) na transakciju direktnog zaduženja primijeni višestranu međubankarsku naknadu ili drugu ugovorenu naknadu s istom svrhom ili dejstvom (član 180g stav 1);
- 5) odredi višestranu međubankarsku naknadu za R-transakciju suprotno uslovima propisanim članom 180g stav 2;
- (2) Izuzetno, pružalac platnih usluga ne čini prekršaj iz stav 1 ovog člana ako je, u slučajevima kada je to ovim zakonom dozvoljeno, sa korisnikom platnih usluga ugovorio drukčije nego što je propisano ovim zakonom.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pružaoca platnih usluga iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.
- (4) Pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona neće se kazniti za prekršaj iz stava 1 ovog člana ako je djelo učinjeno na području druge države članice pružanjem platnih usluga preko ogranka ili agenta u toj državi članici.
- (5) Ako je prekršaj iz stava 1 ovog člana učinio pružalac platnih usluga iz člana 175 stav 1 tač. 1 do 3 ovog zakona koji platne usluge pruža u Crnoj Gori preko ogranka ili agenta, za prekršaj će se kazniti njegov ogranak, odnosno njegov agent, novčanom kaznom od 10.000 eura do 40.000 eura.
- (6) Za prekršaj iz stava 5 ovog člana kazniće se i odgovorno lice ogranka, odnosno agenta novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.

Prekršaji drugih lica u vezi sa izvršavanjem kreditnih transfera i direktnih zaduženja
Član 184c

- (1) Novčanom kaznom od 10.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
- 1) kao platilac koji izvršava kreditni transfer primaocu plaćanja čiji je račun za plaćanje otvoren u nekoj od država članica, navede tu državu članicu, u slučaju da je račun za plaćanje primaoca dostupan u skladu sa članom 180d ovog zakona (član 180h stav 1);
 - 2) kao primalac plaćanja koji prihvata kreditni transfer ili koristi direktno zaduženje za naplatu novčanih sredstava od platioca koji ima račun za plaćanje otvoren u državi članici, navede tu državu članicu, u slučaju da je račun za plaćanje dostupan u skladu sa članom 180e ovog zakona (član 180h stav 2).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pravnog lica iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.“

Član 33

Poslije člana 191b dodaje se novi član koji glasi:

“Rok za donošenje podzakonskih akata
Član 191c

Podzakonske akte za sprovođenje ovog zakona Centralna banka donijeće u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 34

U članu 193 poslije riječi „Odredbe“ dodaju se riječi: „člana 56g stav 4 tačka 3, člana 79 stav 3 tačka 2, člana 142a stav 5, člana 147a,“, a riječi: „180b“ zamjenjuju se riječima: „180i“.

Član 35

U nazivu člana 193e riječ “odredbe” zamjenjuje se riječju “odredaba”, a u stavu 1 riječi: “člana 61a” zamjenjuju se riječima: “člana 56u stav 3 i člana 61a”.

Član 36

Poslije člana 193f dodaju se dva nova člana koja glase :

“Usklađivanje poslovanja u vezi sa izvršavanjem instant kreditnih transfera

Član 193g

(1) Pružaoci platnih usluga iz člana 4 stav 1 tačka 1 ovog zakona, dužni su da usklade svoje poslovanje sa odredbama čl. 56g do 56i, člana 56t, člana 56u i člana 56v ovog zakona u roku od osam dana od dana uspostavljanja infrastrukture za funkcionisanje platnog sistema za izvršavanje instant kreditnih transfera.

(2) Pružaoci platnih usluga iz člana 4 stav 1 tačka 1 ovog zakona, dužni su da usklade svoje poslovanje sa odredbama čl. 56j do 56š ovog zakona u roku od devet mjeseci od dana uspostavljanja infrastrukture za provjeru primaoca plaćanja.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, pružaoci platnih usluga iz člana 4 stav 1 tačka 1 ovog zakona dužni su da izvršavanje naloga za plaćanje u okviru paketa naloga, usklade sa odredbama čl. 56 do 56š ovog zakona u roku od 18 mjeseci od dana uspostavljanja infrastrukture za provjeru primaoca plaćanja.

Odložena primjena

193h

(1) Odredba člana 56g stav 5 ovog zakona primjenjivaće se nakon devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Odredbe člana 56h, člana 56i, člana 64 stav 6, člana 142a st. 1 do 4 i st. 6 do 12 i člana 148 stav 2 tačka 3 primjenjivaće se nakon 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 37

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je član 16 tačka 5) Ustava Crne Gore, prema kome se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI I CILJ USVAJANJA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PLATNOM PROMETU

Zakon o platnom prometu, koji se primjenjuje u Crnoj Gori od januara 2015. godine, uređuje ključne aspekte platnog prometa, uključujući platne usluge, prava i obaveze korisnika platnih usluga, pružaoce platnih usluga, transakcione račune i izvršenje platnih transakcija. Ovim zakonom utvrđeni su i osnovi za postupno uklanjanje razlika između nacionalnih i prekograničnih plaćanja, sa ciljem da se, u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, olakša uključivanje u jedinstveno evropsko tržište plaćanja.

Zakon je implementirao Direktivu 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu (PSD1), na osnovu koje je Centralna banka Crne Gore donijela niz podzakonskih akata kojima su detaljnije uređena pojedina pitanja iz oblasti platnog prometa. Nakon što je, usljed ubrzanog razvoja digitalnih tehnologija, pojave novih učesnika na tržištu i inovativnih platnih usluga, donijeta Direktiva (EU) 2015/2366 o platnim uslugama (PSD2), u cilju potpunog usklađivanja sa ovom direktivom, u oktobru 2022. godine, usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu. Ovaj zakon predstavljao je važan korak u harmonizaciji crnogorskog pravnog okvira sa pravnom tekovinom Evropske unije, a nakon njegovog usvajanja, Centralna banka Crne Gore donijela je set novih podzakonskih akata kojima su dodatno precizirana pravila za pružanje platnih usluga. Drugi značajan set izmjena Zakona o platnom prometu donijet je u februaru 2025.godine, u cilju otklanjanja preostalih prepreka za funkcionisanje crnogorskih pružalaca platnih usluga u Jedinstvenom području plaćanja u eurima (SEPA).

Razlog za donošenje ovog zakona su dalje zakonodavne aktivnosti u domenu plaćanja u Evropskoj uniji, koje su 2024.godine rezultirale donošenjem Regulative (EU) 2024/886, horizontalnim aktom koji mijenja Direktivu PSD2 i Direktivu (EU) o konačnosti poravnanja 98/26, kao i Regulativu (EU) br. 260/2012 (SEPA), kojom su utvrđeni tehnički i poslovni zahtjevi za kreditne transfere u eurima, kao i Regulativu (EU) 2021/1230 kojom se uređuju prekogranična plaćanja u Uniji.

Imajući u vidu status pregovora za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji, ocijenjeno je da je potrebno, kroz dalje izmjene i dopune Zakona o platnom prometu obezbijediti usklađenost sa svim zahtjevima Regulative (EU) 2024/886, čime se pokazuje spremnost za kontinuirano praćenje i dalju efikasnu primjenu evropskog aqua u domenu plaćanja, a naročito Regulative (EU) 260/2012 i Regulative o prekograničnim plaćanjima, čija primjena puni smisao dobija tek po pristupanju EU.

Posebno treba istaći odredbe ovog zakona kojima se definišu obaveze pružalaca platnih usluga u vezi sa izvršavanjem instant kreditnih transfera – platnih transakcija koje će funkcionisati 24 sata dnevno, 365 dana u godini. Navedeno će biti omogućeno početkom rada TIPS Clone – platnog sistema za instant plaćanja, koji po modelu istog sistema koji se primjenjuje u EU, obezbjeđuje Banka Italije centralnim bankama država regiona. Početak rada tog novog platnog sistema predviđen je za drugu polovinu 2026.godine.

Stoga se ovim odredbama omogućava transparentan pravni okvir za izvršavanje instant plaćanja, usklađen sa istovrsnim zahtjevima za takva plaćanja u EU, a istovremeno se sprečava fragmentacija tržišta i neujednačena primjenu među pružaoциma platnih usluga.

Takođe, radi usklađivanja sa Direktivom (EU) 2022/2556 o izmjeni direktiva 2009/65/EZ, 2009/138/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU, 2014/65/EU, (EU) 2015/2366 i (EU) 2016/2341 u pogledu digitalne operativne otpornosti za finansijski sektor, bilo je potrebno izvršiti dodatne izmjene u Zakonu o platnom prometu, u dijelu koji se odnosi na upravljanje rizicima informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT), sigurnosti informacionih sistema, prijave incidenata a posljedično tome i u pogledu licenciranja nebankarskih pružalaca platnih usluga. Stoga se odredbe ovog zakona mijenjaju da budu usklađene i uvezane sa Zakonom o digitalnoj operativnoj otpornosti finansijskog sektora ("Službeni list CG", broj 14/26).

Ovim izmjenama i dopunama Zakon o platnom prometu postaje još sigurniji, moderniji i usklađeniji sa evropskim zakonodavstvom, obezbjeđujući zaštitu i sigurnost kako za korisnike platnih usluga, tako i za pružaoce usluga, čime se doprinosi daljoj integraciji Crne Gore u jedinstveno evropsko tržište, obezbjeđuje se visok nivoa sigurnosti i zaštite korisnika, ravnopravni uslova konkurencije za sve pružaoce platnih usluga, kao i smanjenje troškova i ubrzanje platnih transakcija, čime se daje snažan doprinos ukupnom ekonomskom razvoju i daljoj evropskoj integraciji Crne Gore.

III. USKLAĐIVANJE SA ZAKONODAVSTVOM EVROPSKE UNIJE

Postojeći Zakon o platnom prometu u potpunosti je usklađen sa zahtjevima Direktive (EU) 2015/2366 o platnim uslugama (PSD2), čime su u nacionalni pravni okvir prenesene ključne odredbe koje se odnose na regulisanje platnih usluga, sigurnost platnih transakcija, zaštitu korisnika platnih usluga i uvođenje novih platnih usluga.

Međutim, imajući u vidu Regulativu (EU) 2024/886, koja je izmijenila Direktivu PSD2 i Direktivu (EU) 98/26 o konačnosti poravnanja, kao i Regulativu (EU) 260/2012 i Regulativu (EU) 2021/1230 o prekograničnim plaćanjima, potrebno je obezbijediti usklađenost i sa tim aktima Evropske unije, pri čemu je posebno potrebno imati u vidu prirodu navedenih regulativa koje se neposredno primjenjuju nakon pristupanja.

Pored toga, potrebno je izvršiti usklađivanje sa Direktivom (EU) 2022/2556 koja, između ostalog, mijenja i Direktivu PSD2, pa je Zakon o platnom prometu potrebno izmijeniti na

način da bude uvezan sa Zakonom o digitalnoj operativnoj otpornosti finansijskog sektora ("Službeni list CG", broj 14/26).

Ovim izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu omogućava se dalja modernizacija crnogorskog platnog sistema u skladu sa najboljim evropskim praksama i zakonodavstvom, dok se istovremeno omogućava i potrebnu sigurnost i otpornost na sve izazove digitalnog finansijskog tržišta.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 nacrta zakona vrši se terminološka izmjena člana 3 stav 1 tačka 10 Zakona o platnom prometu („Službeni list CG“, br. 62/13, 111/22, 15/25 i 140/25), kojom se pojam „informacione tehnologije“ zamjenjuje pojmom „informacione i komunikacione tehnologije (IKT)“, radi preciznijeg obuhvata svih tehnologija relevantnih za platne usluge i adekvatnog usaglašavanja sa Direktivom (EU) 2022/2556.

Članom 2 nacrta zakona dopunjuje se član 9 stav 1 Zakona uvođenjem novih tačaka: 9a - „kanal za iniciranje plaćanja“ i 20a, kojom se definiše „instant kreditni transfer“, a u cilju usklađivanja sa Regulativom 2024/886.

Članom 3 nacrta zakona vrši se izmjena člana 23 stav 4 Zakona radi preciziranja uslova raskida okvirnog ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme, između pružaoca platnih usluga i korisnika platnih usluga.

Članom 4 nacrta zakona vrši se izmjena člana 56a stav 1 Zakona radi usklađivanja sa Direktivom (EU) 2022/2556 i propisuje obavezu pružalaca platnih usluga da uspostave adekvatan okvir upravljanja operativnim i sigurnosnim rizicima. Izmjena posebno naglašava obavezu uspostavljanja djelotvornih postupaka upravljanja incidentima, uključujući otkrivanje i klasifikaciju značajnih operativnih i sigurnosnih incidenata.

Članom 5 nacrta zakona vrše se tehničke izmjene člana 56b Zakona, kojima se ograničava primjena odredbi na manji broj kategorija pružalaca platnih usluga, a u skladu sa Direktivom (EU) 2022/2556.

Članom 6 nacrta zakona dodaje se novo poglavlje IIIa „Dodatna pravila za izvršavanje instant kreditnih transfera i provjeru primaoca plaćanja“, kojim se propisuju prava i obaveze pružalaca i korisnika platnih usluga u vezi sa izvršavanjem instant kreditnih transfera, kako bi se na adekvatan način izvršilo usaglašavanje sa Regulativom i Regulativom (EU) 2024/886 u pogledu instant kreditnih transfera u eurima. Ovo poglavlje sadrži 18 novih članova:

- **Novim članom 56g** propisuje se obaveza pružaocima platnih usluga da, uz redovne, pružaju i platnu uslugu izvršavanja instant kreditnih transfera kao i da omoguće da računi za plaćanje, koji su dostupni za kreditne transfere, budu dostupni i za instant kreditne transfere 24h dnevno svakog kalendarskog dana. Takođe, definiše se momenat prijema naloga za instant kreditni transfer, kao i

obaveza pružaoca platnih usluga da omogući iniciranje naloga za plaćanje, za instant kreditni transfer, putem svih kanala za iniciranje plaćanja, putem kojih omogućavaju iniciranje naloga za plaćanje drugih kreditnih transfera, kao i obaveze pružaoca platnih usluga platioca i primaoca plaćanja, nakon momenta prijema naloga za plaćanje za instant kreditni transfer.

- **Novim članom 56h** korisnicima platnih usluga omogućava se određivanje maksimalnog iznosa platne transakcije po danu ili po transakciji, uz diskreciono pravo korisnika da taj limit mijenja, dok pružalac platnih usluga ne smije izvršiti nalog koji prelazi utvrđeni maksimalni iznos, te je dužan obavijestiti korisnika o mogućnostima izmjene limita.
- **Novim članom 56i** uređuje se pitanje instant kreditnih transfera u sklopu paketa naloga. Naime pružalac platnih usluga koji omogućava dostavljanje naloga za plaćanje u sklopu paketa naloga za plaćanje, obavezan je pružiti istu mogućnost za instant kreditne transfere, pri čemu ne smije odrediti da broj naloga za plaćanja koji se mogu dostaviti, u sklopu paketa naloga, bude manji od broja za paket naloga, kod drugih kreditnih transfera.
- **Novim članovima 56j do 56š** definiše se obaveza pružaoca platnih usluga platioca da platiocu omogući uslugu provjere namjeravanog primaoca plaćanja i to odmah nakon dostavljanja naloga za plaćanje. Ova usluga provjere primaoca plaćanja (*verification of payee*), važi za sve vrste kreditnih transfera (redovni i instant) i funkcionira po precizno utvrđenim pravilima utvrđenim Regulativom 2024/886, koja podrazumijevaju provjeru nakon što platilac dostavi relevantne informacije o primaocu plaćanja, a prije nego što platiocu ponudi mogućnost autorizacije tog kreditnog transfera, nezavisno od kanala za iniciranje plaćanja, koji je platilac koristio. Provjera se vrši na način da se utvrđuje podudarnost podataka, tj. jedinstvene identifikacione oznake računa za plaćanje sa imenom primaoca plaćanja, kao i postupak u slučaju nepodudarnosti podataka.

Umjesto navedenih, za provjeru podudarnosti mogu se koristiti i drugi podaci ako je istima primaoca plaćanja moguće nedvosmisleno identifikovati (registracioni, poreski odnosno drugi primjenljivi broj), kao i obaveza pružaoca platnih usluga primaoca da na zahtjev pružaoca platnih usluga platioca, provjeri podudaraju li se jedinstvena identifikaciona oznaka računa za plaćanje i podatak, koji je naveo platilac, kao i obaveza pružaoca platnih usluga platioca, u slučaju nepodudarnosti tih podataka.

Takođe, utvrđuje se način provjere primaoca plaćanja kada se račun za plaćanje vodi u ime više primalaca plaćanja, kao i obaveza pružaoca platnih usluga platioca da obavijesti platioca ukoliko se primalac plaćanja kojeg je naveo platilac ne nalazi među primaocima plaćanja u čije se ime vodi taj račun za plaćanje.

U slučajevima kada se provjera podudarnosti vrši bez jedinstvene identifikacione oznake računa i provjere primaoca plaćanja preko pružaoca usluge iniciranja plaćanja, uvodi se obaveza donošenja internih procedura kod pružalaca platnih usluga radi obezbjeđenja tačnosti informacija o primaocima plaćanja. U slučajevima naloga za plaćanje u papirnoj formi, utvrđuje se momenat u kojem je pružalac platnih usluga dužan da pruži uslugu provjere primaoca plaćanja.

Uvodi se i obaveza pružaocima platnih usluga da omoguće korisnicima platnih usluga koji nijesu potrošači isključenje od pružanja ove usluge kod paketa naloga,

o čemu ga mora obavijestiti, ali mu i dati mogućnost da ponovo zahtijeva korišćenje te usluge. U cilju informisanja utvrđuje se obaveza pružaoca platnih usluga da svoje korisnike platnih usluga obavijeste o odgovornosti pružaoca platnih usluga i pravu na povrat novčanih sredstava, ako korisnik platnih usluga zanemari obavještenja o (ne)postojanju podudarnosti u skladu sa odredbama ovog poglavlja.

- **Novim članom 56t** uvedena je obaveza provjere korisnika platnih usluga od strane njegovog pružaoca platnih usluga koji pruža instant kreditne transfere, u svrhu obezbjeđenja da se na to lice ne primjenjuju restriktivne mjere, koja se sprovodi najmanje jednom dnevno, a svakog puta kada dođe do promjene lista restriktivnih mjera u skladu sa zakonom.
- **Novim čl. 56u i 56v** uređene su naknade za izvršavanje instant kreditnih transfera, zabrana određivanja naknade za provjeru primaoca plaćanja, a definisan je i pravni osnov za podzakonski akt kojim će se urediti obaveza izvještavanja pružalaca platnih usluga prema Centralnoj banci, u vezi sa naknadama za instant kreditne transfere.

Čl. 7 do 9 nacrta zakona mijenjaju se odredbe čl. 62, 64 i 65 Zakona, kako bi se precizirala pravila primjenjiva na račune za plaćanje i transakcije račune, imajući u vidu da će se ovim zakonom omogućiti i priključivanje platnih institucija i institucija elektronskog novca platnom sistemu i direktno izvršavanje platnih transakcija, što je do sada išlo isključivo preko transakcionih računa tih subjekata, koji se vode kod poslovnih banaka. Na ovaj način, precizira se način zaključenja okvirnog ugovora kod računa za plaćanje, omogućava otvaranje i vođenje računa novih učesnika u platnom sistemu kod Centralne banke a i definiše obaveza svim licima koja vode račune za plaćanje da vode registar tih računa.

Članom 10 nacrta zakona vrše se izmjene i dopune člana 72 Zakona, na način što se preciziraju zahtjevi za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga u cilju jačanja sigurnosti i digitalne operativne otpornosti pružalaca platnih usluga, radi adekvatnog usaglašavanja sa Direktivom 2022/2556 i novim Zakonom o digitalnoj operativnoj otpornosti finansijskog sistema.

Članom 11 nacrta zakona vrši se dopuna člana 79 stav 3 Zakona i predviđa deponovanje na račun kod centralne banke države članice, koja to omogućava, kao novi način zaštite sredstava korisnika platnih usluga a mogućnost stupa na snagu danom pristupanja EU.

Članom 12 nacrta zakona vrši se izmjena u članu 85 stav 1 Zakona radi usaglašavanja sa Direktivom 2022/2556 i uvezivanja sa novim Zakonom o digitalnoj operativnoj otpornosti finansijskog sistema.

Članom 13 nacrta zakona vrši se dopuna u članu 94 stav 5 Zakona, radi preciziranja načina provjere navoda platne institucije na zapisnik o izvršenoj kontroli.

Članom 14 nacrtu zakona vrši se dopuna u članu 107b stav 2 Zakona, radi usaglašavanja sa Direktivom 2022/2556 i uvezivanja sa novim Zakonom o digitalnoj operativnoj otpornosti finansijskog sistema.

Članom 15 nacrtu zakona u članu 134 stav 2 tačka 1 brišu se riječi „ tačka 2“, radi usaglašavanja sa Regulativom (EU) 2024/886.

Članom 16 nacrtu zakona vrši se dopuna člana 140 Zakona, dodavanjem novog stava, kojim se operateru platnih usluga omogućava da utvrdi maksimalni iznos do kojeg se izvršavaju transakcije u platnom sistemu,

Članom 17 nacrtu zakona vrše se izmjene člana 142 stava 4 i 5 Zakona, na način što se isključenje iz primjene odredbe st. 1 do 3 tog člana ograničava samo na platne sisteme koji se sastoje isključivo od pružalaca platnih usluga koji pripadaju grupi, a u cilju usaglašavanja sa Regulativom (EU) 2024/886.

Članom 18 nacrtu zakona uvodi se novi član 142a Zakona, kojim se uređuju uslovi za učešće platnih institucija i institucija za elektronski novac u platnom sistemu u kojem se vrši konačnost poravnanja, postupak podnošenja zahtjeva platne institucije i institucije za elektronski novac za izdavanje potvrde o ispunjenosti tih uslova, kao i postupak odlučivanja Centralne banke po podnijetom zahtjevu. Na ovaj način obezbjeđuje se transparentan i pravno siguran okvir za uključivanje platnih institucija i institucija za elektronski novac u platne sisteme u kojima se vrši konačnost poravnanja, u skladu sa ciljevima zakona i zahtjevima Regulative 2024/886 odnosno novim članom 35a Direktive PSD2.

Članom 19 nacrtu zakona dodaje se novi član 147a kojim se uređuje obaveza obezbjeđenja tehničke interoperabilnosti platnog sistema za mala plaćanja, odnosno platnog sistema u kojem se vrši konačnost poravnanja, sa ostalim platnim sistemima za mala plaćanja, odnosno platnim sistemima u kojima se vrši konačnost poravnanja, u okviru Evropske unije, u skladu sa zahtjevima Regulative (EU) 260/2012. Obaveza stupa na snagu danom pristupanja EU.

Članom 20 nacrtu zakona vrši se dopuna člana 148 Zakona, na način što se platnim institucijama i institucijama za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori, omogućava da učestvuju u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja, čime se, u skladu sa Regulativom 2024/886, doprinosi jednakom tretmanu učesnika i potpunijem obuhvatu relevantnih subjekata u skladu sa svrhom i ciljevima zakona.

Članom 21 nacrtu zakona vrši se izmjena člana 172 Zakona, na način što se uređuje pitanje naknada za prekogranična plaćanja i odgovarajuća nacionalna plaćanja i time se vrši usaglašavanje sa Regulativom 2021/1230 o prekograničnim plaćanjima.

Članom 22 nacrtu zakona prenose se odredbe Regulative 2021/1230 o prekograničnim plaćanjima kroz tri nova člana, kojima se uređuju naknade za preračunavanja valuta

povezane sa transakcijama na osnovu platnih kartica, naknade za preračunavanje valuta u vezi sa kreditnim transferima i mjere za pojednostavljenje automatizacije plaćanja.

Članom 23 nacrtu zakona vrši se dopuna člana 178a Zakona, na način što se dodaju dva nova stava, kojim se uređuje pitanje saradnje Centralne banke sa nadležnim organima država članica po pitanju primjene člana 172 st. 3 i 4 Zakona, kao i saradnje nadležnih organa u rješavanju prekograničnih sporova. Sve navedeno u cilju usaglašavanja sa Regulativom 2021/1230 o prekograničnim plaćanjima.

Članom 24 nacrtu zakona se na bazi Regulative 2024/886 posebno definiše novčani iznos koji je platna institucija dužna da uplati, za kršenje odredaba o instant plaćanjima i izvršavanju nacionalnih i prekograničnih kreditnih transfera kao i direktnih zaduženja.

Članom 25 nacrtu zakona vrši se tehnička korekcija, kako bi se održao logički slijed u odredbama, gdje se tekst dosadašnjeg člana 178c prenosi u član 178d.

Članom 26 nacrtu zakona vrši se tehničko usklađivanje sa izmjenama u čl. 178a do 178d.

Članom 27 nacrtu zakona vrši se dopuna člana 180a Zakona dodavanjem novih stavova kojima se preciziraju obaveze izvještavanja o značajnim operativnim ili sigurnosnim incidentima. Ovim izmjenama se, pored postojećih obveznika, uvodi obaveza obavještavanja Centralne banke i za Evropsku centralnu banku i nacionalne centralne banke drugih država članica, kada ne djeluju u svojstvu monetarne ili druge javne vlasti. Takođe se propisuje shodna primjena postojećih pravila na značajne incidente kod pojedinih kategorija pružalaca platnih usluga. Na ovaj način se dodatno jača regulatorna saradnja i obezbjeđuje usklađenost sa relevantnim rješenjima prava Evropske unije u oblasti upravljanja operativnim i sigurnosnim rizicima.

Članom 28 nacrtu zakona uvodi se novo poglavlje XIIa Zakona, sa sedam novih članova, kojima se propisuju posebna pravila za izvršavanje kreditnih transfera i direktnih zaduženja u skladu sa odredbama Regulative (EU) 260/2012. Tim odredbama uređuje se obuhvat primjene, sadržaj tehničkih zahtjeva za izvršavanje kreditnih transfera i direktnih zaduženja (iste odredbe su već u primjeni kroz važeću Odluku o zahtjevima za izvršavanje kreditnih transfera i direktnih zaduženja u eurima unutar jedinstvenog područja plaćanja u eurima (SEPA)), obaveza korišćenja interoperabilnih platnih šema, međubankarske naknade za transakcije direktnog zaduženja, dostupnost plaćanja i vanskodsko rješavanje sporova između korisnika platnih usluga i njihovih pružalaca platnih usluga, u cilju usaglašavanja sa Regulativom (EU) 260/2012.

Čl. 29 do 32 nacrtu zakona definišu se kaznene odredbe za prekršaje u vezi sa ovim zakonom.

Članom 33 nacrtu zakona propisuje se rok za donošenje podzakonskih akata, propisanih ovim zakonom, za čije je donošenje nadležna Centralna banka.

Članom 34 nacrtu zakona definišu se prelazne odredbe za stupanje na snagu pojedinih odredaba ovog zakona.

Članom 35 nacrtu zakona vrše se tehničke izmjene člana 193e Zakona, koji se odnosi na prestanak važenja odredbi ovog zakona danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Članom 36 nacrtu zakona dodaju se dva nova člana 193g i 193h kojima se propisuje usklađivanje poslovanja u vezi sa izvršavanjem instant kreditnih transfera i odložena primjena pojedinih odredaba koje se odnose na izvršavanje instant kreditnih transfera.

Članom 37 nacrtu zakona uređuje se stupanje na snagu ovog zakona.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna sredstva iz Budžeta Crne Gore.

VII. RAZLOZI ZA HITNOST DONOŠENJA OVOG ZAKONA

Predlaže se donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu po hitnom postupku, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Razlog za hitnost donošenja ovog zakona ogleda se u potrebi blagovremenog usklađivanja nacionalnog zakonodavstva radi omogućavanja transparentnog regulatornog okvira za projekat TIPS Clone – implementaciju platnog sistema za instant plaćanja, koji obezbjeđuje Banka Italije centralnim bankama država regiona, a čiji je početak rada planiran za drugu polovinu 2026.godine. Da bi novi platni sistem funkcionisao na način usklađen sa EU standardima i tehničkom dokumentacijom koja je na bazi tih standarda u pripremi, neophodne je obezbijediti regulatorne preduslove prema kojima će pružaoci platnih usluga oblikovati svoje pojedinačne ugovore sa vendorima.

Takođe, u svrhu kontinuirane usklađenosti sa EU pravnim okvirom u dijelu plaćanja, prvenstveno sa relevantnim odredbama Direktive (EU) 2015/2366 i 98/26/EZ, kao i Regulative (EU) 260/2012 i Regulative o prekograničnim plaćanjima, potrebno je definisati pravni okvir koji će se primjenjivati na crnogorske pružaoce platnih usluga od momenta sticanja punopravnog članstva u EU.

U okviru ovih izmjena, takođe je važno napomenuti da je Regulativa (EU) 2022/2554 – DORA, koja se odnosi na digitalnu operativnu otpornost finansijskog sektora, već implementirana u domaće zakonodavstvo kroz Zakon o digitalnoj operativnoj otpornosti finansijskog sektora, te se ovim izmjenama i dopunama obezbjeđuje međusobna usaglašenost domaćeg pravnog okvira i jedinstvena primjena IKT standarda na pružaoce platnih usluga.

Imajući u vidu opredjeljenje države u dijelu evropskih integracija, donošenje ovog zakona predstavlja kontinuitet u ispunjavanju obaveza u okviru pregovaračkog poglavlja 4 – Sloboda kretanja kapitala.

Takođe, može se konstatovati da je obim izmjena predviđenih ovim zakonom umjeren, da su razlozi za njihovo donošenje jasno definisani, kao i da su rješenja koja se predlažu precizno normirana, što dodatno opravdava sprovođenje hitnog postupka.

Iz navedenih razloga, predlaže se da se postupak donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu sprovede po hitnoj proceduri.

VI. TEKST ODREDAKA ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Izuzeci Član 3

Platnim uslugama, u smislu ovog zakona, ne smatraju se:

1) platne transakcije izvršene isključivo u gotovom novcu neposredno između platioca i primaoca plaćanja, bez posrednika;

2) platne transakcije između platioca i primaoca plaćanja preko trgovačkog posrednika ovlaštenog za pregovaranje ili zaključivanje ugovora o prodaji ili kupovini robe ili usluga u ime samo platioca ili samo primaoca plaćanja;

3) transport novčanica i kovanog novca, uključujući njihovo prikupljanje, obradu i dostavu;

4) platne transakcije koje se sastoje u prikupljanju i dostavi gotovog novca u neprofitne djelatnosti ili dobrotvorne svrhe;

5) usluge kod kojih primalac plaćanja daje platiocu gotov novac kao dio platne transakcije na izričit zahtjev korisnika platnih usluga neposredno prije izvršavanja platne transakcije putem plaćanja za kupovinu robe ili usluga;

6) mjenjački poslovi koji se sastoje u zamjeni gotovog novca za gotov novac, pri čemu se taj novac ne drži na računu za plaćanje;

7) platne transakcije zasnovane na nekom od sljedećih dokumenata na osnovu kojih pružalac platnih usluga novčana sredstva stavlja na raspolaganje primaocu plaćanja:

a) papirni čekovi u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. marta 1931. godine,

b) papirni čekovi slični čekovima iz podtačke a) ove tačke koji su uređeni pravom država članica koje nijesu potpisnice Ženevske konvencije o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. marta 1931. godine,

c) papirne mjenice u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o trasiranim i sopstvenim mjenicama od 7. juna 1930. godine,

d) papirne mjenice slične mjenicama iz podtačke c) ove tačke koje su uređene pravom država članica koje nijesu potpisnice Ženevske konvencije o jedinstvenom zakonu o trasiranim i sopstvenim mjenicama od 7. juna 1930. godine,

e) papirni vaučeri,

f) papirni putnički čekovi,

g) papirne poštanske uputnice prema definiciji Svjetske poštanske unije;

8) platne transakcije izvršene u okviru platnog sistema ili sistema za poravnanje hartija od vrijednosti između agenata za poravnanje, centralnih partnera, klirinških organizacija i/ili centralnih banaka i drugih učesnika u tom sistemu i pružaoca platnih usluga, ne isključujući primjenu člana 142 ovog zakona;

9) platne transakcije u vezi sa upravljanjem hartijama od vrijednosti, uključujući raspodjelu dividendi i prihoda i druge raspodjele ili otkup ili prodaju hartija od vrijednosti, koje obavljaju subjekti koji su ovlašćeni za obavljanje kastodi poslova;

10) usluge pružalaca tehničkih usluga koji podržavaju pružanje platnih usluga, a koji ni u jednom trenutku ne posjeduju novčana sredstva koja se prenose, uključujući obradu i čuvanje podataka, usluge zaštite privatnosti, provjeru autentičnosti podataka i subjekata, pružanje informacione tehnologije i komunikacione mreže i održavanje terminala i uređaja koji se koriste za platne usluge, osim usluga iniciranja plaćanja i usluga pružanja informacija o računu;

11) usluge koje se zasnivaju na određenim platnim instrumentima koji se mogu upotrebljavati samo ograničeno i koji ispunjavaju jedan od sljedećih uslova:

a) instrumenti koji omogućavaju imaoocu da stiče robu ili usluge samo u prostorijama izdavaoca ili unutar ograničene mreže pružalaca usluga u okviru direktnog trgovačkog ugovora sa profesionalnim izdavaocem;

b) instrumenti koji se mogu koristiti samo za sticanje vrlo ograničenog izbora robe ili usluga;

c) instrumenti koji važe samo u jednoj državi i koji su dostupni na zahtjev privrednog društva ili drugog subjekta i koje reguliše nadležni organ ili organ lokalne samouprave za posebne socijalne ili poreske svrhe za sticanje određene robe ili usluga od dobavljača koji sa izdavaocem instrumenta imaju trgovački ugovor;

12) platne transakcije koje sprovodi davalac na korišćenje elektronskih komunikacionih mreža ili pružalac elektronske komunikacione usluge za pretplatnika mreže ili usluge za kupovinu digitalnog sadržaja i usluga baziranih na glasovnim tehnologijama, bez obzira na uređaj koji se koristio za kupovinu ili potrošnju digitalnog sadržaja koja se naplaćuje sa tog računa, ili usluga koje se obavljaju iz ili posredstvom elektronskog uređaja i koje se naplaćuju sa tog računa u okviru aktivnosti koje se sprovode u dobrotvorne svrhe ili za kupovinu karata, ako:

- vrijednost bilo koje jednokratne platne transakcije ne prelazi 50 eura;

- ukupna vrijednost platnih transakcija za pojedinačnog pretplatnika ne prelazi 300 eura mjesečno; ili

- pretplatnik unaprijed uplaćuje sredstva na svoj račun kod davaoca na korišćenje elektronske komunikacione mreže ili usluga, ukupna vrijednost platnih transakcija ne prelazi 300 eura mjesečno;

13) platne transakcije između pružalaca platnih usluga, njihovih agenata ili ogranaka za njihov račun;

14) platne transakcije i sa njima povezane usluge između matičnog društva i zavisnog društva ili između zavisnih društava istog matičnog društva, ako se ove platne transakcije izvršavaju isključivo preko pružaoca platnih usluga koji je član iste grupe;

15) usluge u vezi sa isplatom gotovog novca na bankomatima trećih lica koji djeluju u ime jednog ili više izdavalaca platnih kartica, a nijesu strane u okvirnom ugovoru sa korisnikom platnih usluga koji podiže novac sa računa za plaćanje, pod uslovom da ta treća lica ne obavljaju druge platne usluge iz člana 2 ovog zakona, pri čemu su ta lica dužna da svojim korisnicima pruže informacije o naknadama iz čl. 14 do 17 ovog zakona prije podizanja gotovog novca, kao i na potvrdi nakon izvršenja transakcije podizanja gotovog novca.

Značenje izraza

Član 9

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) platna transakcija je uplata, isplata ili prenos novčanih sredstava, inicirana od platioca, u njegovo ime ili od primaoca plaćanja, bez obzira na obaveze između platioca i primaoca plaćanja;

1a) platna transakcija na daljinu je platna transakcija koja je inicirana putem interneta ili uređaja koji se može koristiti za komunikaciju na daljinu;

1b) prihvatanje platnih transakcija je platna usluga kojom pružalac platnih usluga, na osnovu ugovora sa primaocem plaćanja o prihvatanju i obradi platnih transakcija, vrši prenos novčanih sredstava primaocu plaćanja;

2) platilac je fizičko ili pravno lice koje ima račun za plaćanje i daje nalog ili saglasnost za plaćanje sa tog računa ili fizičko ili pravno lice koje nema račun za plaćanje i daje nalog za plaćanje;

3) primalac plaćanja je fizičko ili pravno lice kojem su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije;

4) korisnik platnih usluga je pravno lice, organ državne uprave i dio stranog društva (u daljem tekstu: pravno lice), preduzetnik i drugo lice koja obavlja djelatnost u skladu sa propisima (u daljem tekstu: preduzetnik) i fizičko lice, koje koristi platnu uslugu u svojstvu platioca i/ili primaoca plaćanja;

5) kreditna institucija je pravno lice koje se bavi poslovima primanja novčanih depozita i drugih povratnih sredstava i odobravanja kredita za sopstveni račun;

6) potrošač je fizičko lice koje zaključuje ugovor o platnim uslugama obuhvaćenim ovim zakonom u svrhe koje nijesu namijenjene njegovoj djelatnosti, poslovanju ili zanimanju;

7) novčana doznaka je platna usluga pri kojoj se primaju novčana sredstva od platioca, bez otvaranja računa za plaćanje na ime platioca ili primaoca plaćanja, isključivo radi prenosa odgovarajućeg iznosa sredstava primaocu plaćanja ili drugom pružaocu platnih usluga koji djeluje za primaoca plaćanja i/ili se ta sredstva primaju za primaoca plaćanja i stavljaju na raspolaganje tom primaocu plaćanja;

8) novčana sredstva su gotov novac (novčanice i kovani novac), sredstva na računu i elektronski novac;

9) nalog za plaćanje je instrukcija koju platilac ili primalac plaćanja podnosi pružaocu platnih usluga kojom se traži izvršavanje platne transakcije;

10) datum valute je referentno vrijeme koje pružalac platnih usluga koristi za obračunavanje kamata na novčana sredstva, zadužena ili odobrena na račun za plaćanje;

11) referentni kurs je kurs koji se koristi kao osnovica pri preračunavanju valute, a koji pružalac platnih usluga učini dostupnim ili koji potiče iz javno dostupnog izvora;

12) referentna kamatna stopa je kamatna stopa koja se upotrebljava kao osnovica za obračun kamate koja će se primjenjivati i koja potiče iz javno dostupnog izvora;

12a) provjera autentičnosti je postupak koji pružaocu platnih usluga omogućava provjeru identiteta korisnika platnih usluga ili valjanosti upotrebe određenog platnog instrumenta, uključujući upotrebu personalizovanih sigurnosnih podataka korisnika;

12b) pouzdana provjera autentičnosti klijenta je provjera autentičnosti na osnovu upotrebe dva ili više elemenata koji spadaju u kategoriju znanja, posjedovanja i svojstvenosti koji su međusobno nezavisni, a koje samo korisnik zna i posjeduje, što znači

da kršenje jednog ne umanjuje pouzdanost drugih i koja je osmišljena na takav način da štiti povjerljivost podataka čija se autentičnost provjerava;

12c) personalizovani sigurnosni podaci su personalizovane karakteristike koje pružalac platnih usluga daje korisniku platnih usluga radi provjere autentičnosti;

12d) osjetljivi podaci o plaćanju su podaci koji se mogu koristiti za izvršenje prevare, uključujući personalizovane sigurnosne podatke, s tim da, za aktivnosti pružaoca usluge iniciranja plaćanja i pružaoca usluge pružanja informacija o računu, ime vlasnika računa i broj računa ne predstavljaju osjetljive podatke o plaćanju;

13) jedinstvena identifikaciona oznaka je kombinacija slova, brojeva ili simbola koju pružalac platnih usluga odredi korisniku platnih usluga, a koju korisnik platnih usluga mora navesti kako bi se jasno odredio drugi korisnik platnih usluga i/ili njegov račun za plaćanje koji se upotrebljava u platnoj transakciji;

14) platni instrument je personalizovano sredstvo i/ili skup postupaka ugovorenih između korisnika platnih usluga i pružaoca platnih usluga koje korisnik platnih usluga primjenjuje za iniciranje naloga za plaćanje;

14a) izdavanje platnih instrumenata je platna usluga kojom se pružalac platnih usluga, na osnovu ugovora sa platiocem, obavezuje da platiocu izda platni instrument za iniciranje i obradu njegovih platnih transakcija;

15) platni brend je materijalni ili digitalni naziv, termin, znak, simbol ili njihova kombinacija, kojima se označava kartična platna šema u okviru koje se izvršavaju platne transakcije na osnovu platne kartice;

15a) povezani platni brendovi (co-badging) - uključivanje dva ili više platnih brendova ili aplikacija za plaćanje istog platnog brenda na isti platni instrument;

16) platna kartica je platni instrument koji omogućava njenom imaocu plaćanje roba i usluga preko prihvatnog uređaja ili na daljinu i/ili koje omogućava isplatu gotovog novca, odnosno korišćenje drugih usluga na bankomatu ili drugom samouslužnom uređaju;

17) sredstvo za komunikaciju na daljinu je sredstvo koje se može upotrijebiti za zaključenje ugovora o platnim uslugama bez istovremene fizičke prisutnosti pružaoca platnih usluga i korisnika platnih usluga;

18) trajni medij je sredstvo koje korisniku platnih usluga omogućava čuvanje podataka upućenih lično njemu na način da mu ti podaci ostanu dostupni za buduću upotrebu tokom perioda primjerenom svrsi podataka i koji omogućava reprodukovanje sačuvanih podataka u nepromijenjenom obliku;

18a) elektronska komunikaciona mreža je elektronska komunikaciona mreža u skladu sa zakonom kojim se uređuju elektronske komunikacije;

18b) elektronska komunikaciona usluga je elektronska komunikaciona usluga u skladu sa zakonom kojim se uređuju elektronske komunikacije;

18c) elektronska platna transakcija je platna transakcija inicirana i izvršena na način koji uključuje korišćenje elektronske platforme ili uređaja, a ne obuhvata platne transakcije inicirane nalogom za plaćanje u papirnoj formi, putem pošte ili telefona;

18d) digitalni sadržaj je roba ili usluge koje se proizvode i isporučuju u digitalnom obliku, čija je upotreba ili potrošnja ograničena na tehnički uređaj i koja ni na koji način ne uključuje korišćenje ili potrošnju fizičke robe ili usluga;

18e) online povezivanje je povezivanje putem javno dostupne komunikacione mreže (npr. interneta) pružaoca i korisnika određene usluge

- 19) radni dan je dio dana u kome pružalac platnih usluga platioca ili pružalac platnih usluga primaoca plaćanja, koji učestvuje u izvršavanju platne transakcije, posluje i omogućava izvršavanje platne transakcije korisniku platnih usluga;
- 20) kreditni transfer je platna usluga kojom se račun za plaćanje primaoca plaćanja odobrava za platnu transakciju ili niz platnih transakcija na teret računa za plaćanje platioca, od strane pružaoca platnih usluga kod kojeg se vodi račun za plaćanje platioca, na osnovu naloga za plaćanje koji daje platilac;
- 21) direktno zaduženje je platna usluga za zaduženje računa za plaćanje platioca, pri čemu je platna transakcija inicirana od strane primaoca plaćanja na osnovu saglasnosti platioca date primaocu plaćanja, pružaocu platnih usluga primaoca plaćanja ili pružaocu platnih usluga platioca;
- 21 a) usluga iniciranja plaćanja je platna usluga iniciranja naloga za plaćanje na zahtjev korisnika platnih usluga koji se odnosi na račun za plaćanje koji vodi drugi pružalac platnih usluga;
- 21b) usluga pružanja informacija o računu je platna usluga koja se pruža uz online povezivanje, kojom se pružaju konsolidovane informacije o jednom ili više računa za plaćanje koje korisnik platnih usluga ima kod drugog pružaoca platnih usluga ili kod više pružalaca platnih usluga;
- 21c) pružalac platnih usluga koji vodi račun je pružalac platnih usluga koji platiocu otvara i vodi račune za plaćanje;
- 21d) pružalac usluge iniciranja plaćanja je pružalac platnih usluga koji kao platna institucija obavlja usluge iz člana 2 stav 1 tačka 7 ovog zakona;
- 21e) pružalac usluge informacija o računu je pružalac platnih usluga koji obavlja isključivo usluge iz člana 2 stav 1 tačka 8 ovog zakona.
- 22) ogranak platne institucije je organizacioni dio platne institucije koji nema svojstvo pravnog lica i koji neposredno obavlja pojedine ili sve platne usluge koje obavlja platna institucija, a nalazi se van registrovanog sjedišta platne institucije, a ako nema registrovano sjedište, van mjesta iz koga se upravlja njegovim poslovanjem, s tim da se svi ogranci koje u istoj državi članici osnuje platna institucija koja ima sjedište u drugoj državi članici smatraju, u smislu ovog zakona, jednim ogrankom;
- 23) grupa je skup pravnih lica koji čine matično pravno lice i njegova zavisna pravna lica u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva i pravna lica u kojima pravno lice ili njegova zavisna pravna lica imaju učešće, kao i pravna lica međusobno povezana na način da se njima zajednički upravlja na osnovu ugovora ili statuta, odnosno odluke o osnivanju ili međusobno povezana na način da većinu članova organa upravljanja čine ista lica tokom finansijske godine sve do sačinjavanja finansijskih izvještaja;
- 23a) kvalifikovano učešće je direktno ili indirektno učešće u pravnom licu u visini od 10% ili više kapitala ili glasačkih prava ili učešće koje omogućava ostvarivanje značajnog uticaja na upravljanje tim pravnim licem bez obzira na visinu učešća;
- 23b) saradnik je fizičko lice koje je povezano sa potencijalnim sticalcem kvalifikovanog učešća, odnosno potencijalnim članom organa upravljanja u platnoj instituciji, na način što:
- a) ima rukovodeći položaj u pravnom licu u kome je potencijalni sticalac kvalifikovanog učešća, odnosno član organa upravljanja u platnoj instituciji, na rukovodećem položaju ili stvarni vlasnik;

b) je stvarni vlasnik pravnog lica u kome potencijalni sticalac kvalifikovanog učešća, odnosno član organa upravljanja u platnoj instituciji ima rukovodeći položaj;

c) sa tim licem i potencijalnim sticaocem kvalifikovanog učešća, odnosno članom organa upravljanja u platnoj instituciji, ima zajedničko stvarno vlasništvo nad drugim pravnim licem;

24) - brisana -

25) eksternalizacija je ugovorno povjeravanje trećim licima obavljanja pojedinih operativnih poslova platne institucije, institucije za elektronski novac ili operatera platnog sistema;

26) država članica je država članica Evropske unije ili država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru;

27) matična država članica je država članica u kojoj se nalazi registrovano sjedište pružaoca platnih usluga, a ako pružalac platnih usluga nema registrovano sjedište prema svom nacionalnom pravu, država članica iz koje se upravlja poslovanjem pružaoca platnih usluga;

28) država članica domaćin je država članica koja nije matična država članica, a u kojoj pružalac platnih usluga ima ogranak ili agenta ili u kojoj neposredno pruža platne usluge;

29) treća država je, do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, svaka strana država, a nakon pristupanja, država koja nije država članica;

30) nacionalna platna transakcija je platna transakcija u čijem izvršavanju učestvuju pružalac platnih usluga platioca i/ili pružalac platnih usluga primaoca plaćanja koji platne usluge pružaju na teritoriji Crne Gore;

31) prekogranična platna transakcija je platna transakcija kod koje jedan pružalac platnih usluga pruža platnu uslugu na teritoriji Crne Gore, a drugi pružalac platnih usluga na teritoriji druge države članice, kao i platna transakcija kod koje isti pružalac platnih usluga platnu uslugu za jednog korisnika platnih usluga pruža na teritoriji Crne Gore, a za istog ili drugog korisnika platnih usluga na teritoriji druge države članice;

32) međunarodna platna transakcija je platna transakcija kod koje jedan pružalac platnih usluga pruža platnu uslugu na teritoriji Crne Gore, a drugi pružalac platnih usluga na teritoriji treće države, kao i platna transakcija kod koje isti pružalac platnih usluga platnu uslugu za jednog korisnika platnih usluga pruža na teritoriji Crne Gore, a za istog ili drugog korisnika platnih usluga na teritoriji treće države;

33) SEPA plaćanja su sve vrste kreditnih transfera i direktnih zaduženja koje se realizuju u jedinstvenom području plaćanja u eurima (SEPA) kroz SEPA platne šeme.

Raskid okvirnog ugovora

Član 23

(1) Korisnik platnih usluga ima pravo da, u svakom trenutku, raskine okvirni ugovor, osim ako okvirnim ugovorom nije utvrđen otkazni rok koji ne može biti duži od mjesec dana.

(2) Za raskid okvirnog ugovora pružalac platnih usluga naplaćuje korisniku platnih usluga naknadu koja mora biti primjerena i u skladu sa stvarnim troškovima pružaoca platnih usluga.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, pružalac platnih usluga ne smije naplatiti naknadu korisniku platnih usluga za otkaz okvirnog ugovora koji je, prije raskida, bio na snazi duže od šest mjeseci.

(4) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti pravo pružaoca platnih usluga na raskid okvirnog ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme, uz otkazni rok od najmanje dva mjeseca i pod uslovom da raskid ugovora bude dat na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona.

(5) Ukoliko korisnik platnih usluga raskine okvirni ugovor dužan je da plati naknadu samo za platne usluge koje su pružene do dana raskida tog ugovora, a ukoliko je ta naknada plaćena unaprijed, pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga vrati srazmjerni dio naplaćene naknade.

Upravljanje operativnim i sigurnosnim rizicima

Član 56a

(1) Pružaoci platnih usluga dužni su da uspostave okvir sa primjerenim mjerama ublažavanja i kontrolnim mehanizmima za upravljanje operativnim i sigurnosnim rizicima povezanim sa platnim uslugama koje pružaju, a kao dio tog okvira dužni su da uspostave i održavaju djelotvorne postupke upravljanja incidentima, uključujući otkrivanje i klasifikaciju značajnih operativnih i sigurnosnih incidenata.

(2) Pružaoci platnih usluga dužni su da Centralnoj banci, jednom godišnje ili u kraćim rokovima koje utvrdi Centralna banka, dostave ažuriranu i sveobuhvatnu procjenu operativnih i sigurnosnih rizika povezanih sa platnim uslugama koje pružaju i primjerenosti mjera za ublažavanje rizika i kontrolnih mehanizama koji se sprovedu kao odgovor na te rizike.

(3) Pružaoci platnih usluga dužni su da obaveze iz stava 1 ovog člana ispunjavaju u skladu sa aktom Centralne banke o sigurnosnim mjerama za operative i sigurnosne rizike povezane sa platnim uslugama, odnosno o uspostavljanju, sprovođenju i praćenju sigurnosnih mjera.

Izveštavanje o incidentima

Član 56b

(1) U slučaju značajnog operativnog ili sigurnosnog incidenta pružaoci platnih usluga dužni su da, bez odlaganja, o tom incidentu obavijeste Centralnu banku.

(2) Ako incident iz stava 1 ovog člana, utiče ili bi mogao uticati na finansijske interese korisnika platnih usluga, pružalac platnih usluga dužan je da, bez odlaganja, obavijesti korisnike platnih usluga o incidentu i o svim raspoloživim mjerama koje korisnici platnih usluga mogu preduzeti radi ublažavanja štetnih efekata incidenta.

(3) Nakon procjene značaja incidenta iz stava 1 ovog člana, Centralna banka, po potrebi, obavještava nadležne organe.

(4) Centralna banka utvrđuje akt na osnovu kojeg pružaoci platnih usluga vrše klasifikaciju značajnih incidenata iz stava 1 ovog člana i izvještavaju o tim incidentima i na osnovu kojih Centralna banka utvrđuje kriterijume procjene značaja incidenta i pojedinosti iz izvještaja o incidentima koje razmjenjuje sa nadležnim organima.

(5) Pružaoci platnih usluga dostavljaju Centralnoj banci, najmanje jednom godišnje, statističke podatke o prevarama u vezi sa različitim sredstvima plaćanja.

Pojam Član 62

- (1) Račun za plaćanje je račun koji pružalac platnih usluga vodi na ime jednog ili više korisnika platnih usluga, a koristi se za izvršavanje platnih transakcija.
- (2) Centralna banka može propisati bliže uslove, način vođenja i jedinstvenu strukturu računa za plaćanje.

Transakcioni račun Član 64

- (1) Transakcioni račun je vrsta računa za plaćanje koji otvaraju i vode banke i druge kreditne institucije koje pružaju platne usluge, ogranak kreditne institucije iz treće zemlje sa sjedištem u Crnoj Gori i Centralna banka na ime jednog ili više korisnika platnih usluga za izvršavanje platne transakcije i za druge namjene.
- (2) Centralna banka otvara i vodi transakcione račune banaka i drugih kreditnih institucija koje pružaju platne usluge, kao i subjekata za koje je zakonom i propisom Centralne banke određeno da te račune vode kod Centralne banke.
- (3) Platne institucije i institucije za elektronski novac ne mogu otvarati transakcione račune korisnicima platnih usluga.
- (4) Transakcioni račun otvara se na osnovu ugovora, koji zaključuju pružalac platnih usluga iz stava 1 ovog člana i korisnik platnih usluga.
- (5) Korisnik platnih usluga može imati više transakcionih računa kod jednog pružaoca platnih usluga i transakcione račune kod više pružalaca platnih usluga iz stava 1 ovog člana.
- (6) Transakcioni račun ukida se pod uslovima utvrđenim zakonom ili drugim propisom, odnosno ugovorom iz stava 4 ovog člana.
- (7) Sredstva koja se vode na transakcionom računu smatraju se depozitom po viđenju.
- (8) Centralna banka propisuje strukturu transakcionih računa i bliže uslove i način otvaranja i ukidanja tih računa za izvršavanje nacionalnih platnih transakcija, a može propisati i strukturu transakcionih računa i bliže uslove i način otvaranja i ukidanja tih računa za izvršavanje međunarodnih platnih transakcija.
- (9) Podzakonski akt iz stava 8 ovog člana i drugi podzakonski akti koje Centralna banka donosi na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore".

Registri transakcionih računa koje vode pružaoci platnih usluga Član 65

- (1) Pružaoci platnih usluga iz člana 64 stav 1 ovog zakona dužni su da uredno vode registre transakcionih računa svojih korisnika platnih usluga.
- (2) Urednim vođenjem registra transakcionih računa u smislu stava 1 ovog člana smatra se vođenje tog registra na način da sadrži podatke o svim otvorenim transakcionim računima najmanje u obimu utvrđenom propisom iz člana 65a stav 2 ovog zakona.
- (3) Pružaoci platnih usluga iz stava 1 ovog člana dužni su da Centralnoj banci dostavljaju podatke o otvorenim transakcionim računima iz člana 65a stav 2 ovog zakona, o promjeni podataka o tim računima i o ukidanju tih računa, najkasnije do kraja radnog dana u kojem je račun otvoren, ukinut ili promjena izvršena.

(4) Pružaoci platnih usluga iz stava 1 ovog člana odgovaraju za tačnost podataka koje dostavljaju u skladu sa stavom 2 ovog člana.

(5) Centralna banka odgovara za istovjetnost podataka iz stava 2 ovog člana sa podacima u Centralnom registru transakcionih računa iz člana 65a ovog zakona.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga

Član 72

(1) Pravno lice koje namjerava da pruža platne usluge kao platna institucija podnosi Centralnoj banci zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga.

(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilažu se naročito:

1) odluka ili ugovor o osnivanju pravnog lica, statut i rješenje o registraciji u Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS);

2) program poslovanja, uz navođenje vrste platnih usluga iz člana 2 ovog zakona za čije se pružanje traži odobrenje;

3) poslovni plan, uključujući predviđena finansijska sredstva za prve tri fiskalne godine, radi ocjene da li podnosilac zahtjeva može da obezbijedi odgovarajuće i primjerene sisteme, resurse i procedure za stabilno poslovanje i da ima primjerenu organizacionu, tehničku i kadrovsku strukturu, a ukoliko pravno lice namjerava da pruža platne usluge kao hibridna platna institucija, i finansijske izvještaje za posljednje dvije poslovne godine, odnosno od dana osnivanja ako posluje kraće od dvije poslovne godine;

4) dokaz o visini uplaćenog iznosa osnivačkog kapitala;

5) opis planiranih mjera za zaštitu novčanih sredstava korisnika platnih usluga u skladu sa članom 79 ovog zakona, uključujući, kada je to primjenljivo, i metod procjene reprezentativnog dijela sredstava namijenjenih izvršavanju budućih platnih transakcija;

6) opis predviđene upravljačke strukture, uključujući administrativne, računovodstvene i procedure upravljanja rizicima, radi ocjene da li su primjerene, odgovarajuće i pouzdane;

7) opis postupaka uspostavljenih za praćenje, rješavanje i postupanje nakon sigurnosnih incidenata ili pritužbi korisnika platnih usluga povezanih sa sigurnošću, uključujući mehanizam za izvještavanje o incidentima koji uzima u obzir obavezu izvještavanja iz člana 56b ovog zakona;

8) opis procesa uspostavljenog za čuvanje, nadzor, praćenje i ograničavanje pristupa osjetljivim podacima o plaćanju;

9) opis mehanizama za obezbjeđivanje kontinuiteta poslovanja, uključujući jasnu identifikaciju kritičnih aktivnosti, efikasnih planova za krizne situacije i postupaka za redovno testiranje i preispitivanje primjerenosti i efikasnosti tih planova;

10) opis načela i definicija koji se primjenjuju za prikupljanje statističkih podataka o učinku, transakcijama i prevarama;

11) dokument o politici sigurnosti sa detaljnom procjenom rizika u pogledu platnih usluga i opis kontrole sigurnosti i mjera za ublažavanje rizika koje se preduzimaju za adekvatnu zaštitu korisnika platnih usluga, uključujući prevaru i nezakonitu upotrebu osjetljivih i ličnih podataka;

12) opis planiranih mehanizama interne kontrole u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma;

13) opis organizacione strukture, uključujući opis planiranog poslovanja preko ogranka i agenta i opis direktnih i indirektnih provjera poslovanja ogranka i agenta najmanje

jednom godišnje, kao i planove za usluge eksternalizacije i za učešće u određenom platnom sistemu;

14) podaci o licima koja posjeduju kvalifikovano učešće, sa dokazima o veličini njihovog učešća i dokumentacijom iz člana 71a ovog zakona, radi ocjene podobnosti tih lica da obezbijede stabilno i sigurno upravljanje platnom institucijom;

15) podaci o licima koja su članovi organa platne institucije, odnosno koja vode poslove platne institucije, licima odgovornim za upravljanje platnom institucijom i, gdje je relevantno, licima odgovornim za obavljanje aktivnosti platnih usluga platne institucije, sa dokazima da ta lica posjeduju dobru reputaciju, odgovarajuće znanje i iskustvo za obavljanje djelatnosti pružanja platnih usluga, a izvršni direktor i visoko obrazovanje;

15a) podaci o tome da li je lice iz tač. 14 i 15 ovog stava saradnik lica pravosnažno osuđenog za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti;

16) kada je to primjenljivo, dokaz o imenovanju ovlašćenog revizora, odnosno društva za reviziju koje će obavljati reviziju finansijskih izvještaja za poslovnu godinu u kojoj se podnosi zahtjev;

17) spisak blisko povezanih lica sa platnom institucijom i opis načina na koji su povezana.

(3) Za potrebe stava 2 tač. 5, 6, 7 i 13 ovog člana, podnosilac zahtjeva navodi opise revizorskih i organizacionih programa uspostavljenih sa ciljem preduzimanja svih razumnih mjera za zaštitu interesa svojih korisnika i obezbjeđivanje kontinuiteta i pouzdanosti pri obavljanju platnih usluga.

(4) Kontrolom sigurnosti i mjerama za ublažavanje rizika iz stava 2 tačka 11 ovog člana utvrđuje se način obezbjeđivanja visokog nivoa tehničke sigurnosti i zaštite podataka, između ostalog za softver i IT sisteme koje koristi podnosilac zahtjeva ili lice kojem eksternalizuje svoje operativne poslove, uključujući i sigurnosne mjere iz člana 56a ovog zakona.

(5) Podnosilac zahtjeva koji traži odobrenje za pružanje platne usluge iz člana 2 stav 1 tačka 7 ovog zakona, umjesto opisa iz stava 2 tačka 5 ovog člana, podnosi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od profesionalne odgovornosti ili uporedivu garanciju, kojima se pokriva odgovornost utvrđena odredbama čl. 36, 49, 50a i 52 ovog zakona.

(6) Minimalni novčani iznos za osiguranje od profesionalne odgovornosti ili uporedivu garanciju iz stava 5 ovog člana utvrđuje Centralna banka primjenom sljedećih kriterijuma:

- 1) rizični profil platne institucije;
- 2) da li platna institucija pruža i druge platne usluge iz člana 2 ovog zakona ili obavlja i druge poslovne aktivnosti;
- 3) obim aktivnosti, odnosno vrijednost iniciranih transakcija;
- 4) posebne karakteristike uporedivih garancija i kriterijumi za njihovo sprovođenje.

(7) Pored informacija, podataka i dokumentacije iz st. 1 do 6 ovog člana, Centralna banka može zahtijevati od podnosioca zahtjeva da dostavi i dodatne informacije, podatke i dokumentaciju, uključujući i informacije iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

(8) Bliži sadržaj i način dostavljanja informacija, podataka i dokumentacije iz stava 2 ovog člana propisuje Centralna banka.

Zaštita novčanih sredstava korisnika platnih usluga

Član 79

- (1) Platna institucija dužna je da zaštiti novčana sredstva primljena od korisnika platnih usluga ili preko drugog pružaoca platnih usluga za izvršavanje platnih transakcija.
- (2) Platna institucija dužna je da novčana sredstva svih korisnika platnih usluga u čije ime ta sredstva drži, vodi odvojeno od svojih novčanih sredstava i novčanih sredstava drugih fizičkih ili pravnih lica koja primi po drugom osnovu.
- (3) Platna institucija dužna je da sredstva korisnika platnih usluga koja nijesu prenesena primaocu plaćanja ni drugom pružaocu platnih usluga do kraja narednog radnog dana od dana prijema tih sredstava zaštititi:
 - 1) deponovanjem na račun kod banke sa sjedištem u Crnoj Gori ili u inostranstvu;
 - 2) ulaganjem u likvidne i niskorizične oblike imovine.
- (4) Novčana sredstva korisnika platnih usluga iz stava 3 ovog člana nijesu svojina platne institucije, ne ulaze u njenu imovinu, niti u likvidacionu ili stečajnu masu i ne mogu biti predmet izvršenja ili prinudne naplate koja se sprovodi nad platnom institucijom.
- (5) Platna institucija nije dužna da primijeni odredbe st. 2 i 3 ovog člana ako novčana sredstva korisnika platnih usluga pokrije polisom osiguranja društva za osiguranje ili obezbijedi bankarskom garancijom, uz uslov da to društvo za osiguranje ili banka ne pripadaju istoj grupi kao i platna institucija, s tim da ugovorena polisa osiguranja ili bankarska garancija mora biti naplativa ako platna institucija nije sposobna da ispunjava finansijske obaveze koje proizilaze iz pružanja platnih usluga.
- (6) Hibridna platna institucija koja obavlja i djelatnosti iz člana 68 tačka 3 ovog zakona i, pri tome, od korisnika platnih usluga prima novčana sredstva jednim dijelom namijenjena za izvršavanje budućih platnih transakcija, a drugim dijelom za druge djelatnosti koje nijesu platne usluge dužna je da zaštiti dio sredstava namijenjen za izvršavanje budućih platnih transakcija na način iz st. 3 ili 5 ovog člana.
- (7) Ukoliko dio novčanih sredstava iz stava 6 ovog člana koji je namijenjen za izvršavanje budućih platnih transakcija nije unaprijed određen ili je promjenljiv, ta novčana sredstva platna institucija određuje na osnovu reprezentativnog dijela za koji se pretpostavlja da će se koristiti za pružanje platnih usluga, pod uslovom da se taj reprezentativni dio može realno procijeniti na osnovu podataka o ranije izvršenim platnim transakcijama.
- (8) Zaštita novčanih sredstava korisnika platnih usluga iz stava 3 tačka 2 ovog člana bliže se uređuje propisom Centralne banke.
- (9) Odredbe st. 1 do 8 ovog člana ne primjenjuju se na pružaoce platnih usluga koji pružaju samo platne usluge iz člana 2 stav 1 tač. 7 i 8 ovog zakona.

Eksternalizacija

Član 85

- (1) Platna institucija može izvršiti eksternalizaciju određenih operativnih poslova uključujući informaciono-tehnološke sisteme, o čemu je dužna da, prije zaključenja ugovora sa pružaocem usluga eksternalizacije, obavijesti Centralnu banku.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako platna institucija namjerava da eksternalizuje materijalno značajne operativne poslove dužna je da, u primjerenom roku, a najkasnije 90 dana prije zaključenja ugovora sa pružaocem usluga eksternalizacije, o tome obavijesti Centralnu banku i dostavi dokumentaciju koja dokazuje ispunjenost uslova iz st. 4, 5 i 6 ovog člana.
- (3) Materijalno značajnim operativnim poslovima, u smislu stava 2 ovog člana, smatraju se poslovi čije bi pogrešno izvršavanje, odnosno neizvršavanje bitno narušilo:

- 1) zakonitost poslovanja platne institucije;
 - 2) finansijsku stabilnost platne institucije;
 - 3) kontinuitet ispunjavanja uslova na osnovu kojih je platna institucija dobila odobrenje za pružanje platnih usluga, ili
 - 4) sigurno i kontinuirano pružanje platnih usluga.
- (4) Platna institucija dužna je da obezbijedi da namjeravana eksternalizacija:
- 1) ne mijenja odnos i obaveze platne institucije prema njenim korisnicima platnih usluga utvrđene ovim zakonom;
 - 2) ne dovodi u pitanje zakonitost poslovanja platne institucije;
 - 3) nema za posljedicu prenos odgovornosti sa odgovornih lica platne institucije na pružaoca usluga eksternalizacije, i
 - 4) ne mijenja uslove pod kojima je platna institucija dobila odobrenje za pružanje platnih usluga.
- (5) Ukoliko platna institucija namjerava da eksternalizuje materijalno značajne operative poslove dužna je da obezbijedi da, osim obaveza iz stava 4 ovog člana, namjeravana eksternalizacija:
- 1) ne narušava kvalitet mehanizma internih kontrola platne institucije, i
 - 2) ne onemogućava ili otežava obavljanje kontrole od strane Centralne banke.
- (6) Platna institucija dužna je da obezbijedi Centralnoj banci obavljanje neposredne kontrole na lokaciji pružanja usluga, odnosno kod pružaoca usluga eksternalizacije, kao i pristup dokumentaciji i podacima koji su povezani sa eksternalizacijom, a u posjedu su tog pružaoca usluga.
- (7) Centralna banka može propisati bliže uslove eksternalizacije operativnih poslova platne institucije.

Zapisnik o kontroli

Član 94

- (1) O izvršenoj kontroli platne institucije sačinjava se zapisnik.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana ako se kontrolom iz člana 92 stav 1 tačka 1 ovog zakona ne utvrde nezakonitosti ili nepravilnosti u poslovanju platne institucije koje zahtijevaju izricanje mjera prema platnoj instituciji, ne sačinjava se zapisnik.
- (3) Zapisnik o izvršenoj kontroli ima povjerljiv karakter i ne može se objavljivati u cjelosti ili djelimično, bez saglasnosti Centralne banke.
- (4) Platna institucija može dostaviti Centralnoj banci primjedbe na zapisnik o izvršenoj kontroli u roku od osam radnih dana od dana njegovog prijema.
- (5) Centralna banka može neposredno provjeriti navode platne institucije sadržane u primjedbama na zapisnik o izvršenoj kontroli i, ako ih ocijeni opravdanim, sačinjava dopunu zapisnika na koji platna institucija može dostaviti primjedbe, u roku od tri radna dana od dana njenog prijema.
- (6) Centralna banka, u roku od osam dana od dana prijema primjedbi na zapisnik, odnosno dopunu zapisnika o izvršenoj kontroli, razmatra te primjedbe i, u pisanoj formi, obavještava platnu instituciju o njihovom prihvatanju, odnosno neprihvatanju.

Primjena drugih odredbi ovog zakona

Član 107b

(1) Na pružaoca usluge informacija o računu ne primjenjuju se odredbe čl. 10 i 11, čl. 13 i 14, čl. 16, 17 i 18 i čl. 20 do 56f i odredbe čl. 57 do 90 ovog zakona.

(2) Na pružaoca usluge informacija o računu shodno se primjenjuju odredbe člana 30c, čl. 56a, 56b i 56c, člana 69, čl. 91 do 102 i čl. 103 do 107 ovog zakona.

Dozvola za rad platnog sistema

Član 134

(1) Dozvolu za rad platnog sistema operateru platnog sistema izdaje Centralna banka.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka ne izdaje dozvolu za rad:

1) platnog sistema iz člana 142 stav 4 tačka 2 ovog zakona;

2) platnog sistema čiji je ona operater.

(3) Platni sistem iz stava 1 ovog člana ne može početi sa radom prije izdavanja dozvole za rad.

(4) Operater platnog sistema iz stava 1 ovog člana dužan je da o početku rada platnog sistema obavijesti Centralnu banku, u roku od 30 dana od dana dobijanja dozvole za rad.

(5) Operater platnog sistema iz stava 2 tačka 1 ovog člana dužan je da o namjeri početka rada platnog sistema obavijesti Centralnu banku, najkasnije pet radnih dana prije početka rada tog platnog sistema.

Pravila rada platnog sistema

Član 140

(1) Platni sistem posluje prema pravilima rada tog platnog sistema.

(2) Pravilima rada platnog sistema uređuju se standardizovani postupci i zajednička pravila za obradu, obračun i/ili poravnanje platnih transakcija između učesnika platnog sistema.

(3) Centralna banka odobrava pravila rada platnog sistema u postupku izdavanja dozvole za rad platnog sistema.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, Centralna banka ne odobrava pravila rada platnih sistema iz člana 134 stav 2 ovog zakona.

(5) Pravilima rada platnog sistema utvrđuju se naročito:

1) učesnici u platnom sistemu prema vrsti i opisu njihove uloge u platnom sistemu;

2) uslovi za učešće i prestanak učešća u platnom sistemu;

3) platne transakcije koje se obračunavaju i/ili poravnavaju u platnom sistemu prema vrsti platnih usluga;

4) načela obračuna i/ili poravnanja platnih transakcija;

5) način i uslovi izvršavanja platnih transakcija, njihov oblik i sadržaj;

6) način izvještavanja učesnika o obračunu i/ili poravnanju;

7) način zaštite podataka od zloupotrebe;

8) momenat prihvatanja i momenat neopozivosti naloga za prenos i postupanje u slučaju otvaranja postupka iz člana 151 stav 1 ovog zakona, ako se radi o platnim sistemima u kojima se vrši konačnost poravnanja platne transakcije (u daljem tekstu: platni sistem u kome se vrši konačnost poravnanja).

(6) Centralna banka odobrava pravila rada platnog sistema ako utvrdi da sadrže elemente iz stava 5 ovog člana i ako ocijeni da njihova primjena obezbjeđuje zaštitu od mogućih rizika vezanih za funkcionisanje platnog sistema.

Pristup platnim sistemima

Član 142

- (1) Pravilima rada platnog sistema utvrđuju se objektivni, nediskriminatorni i primjereni uslovi za pristup, odnosno učešće u platnom sistemu.
- (2) Pristup, odnosno učešće u platnom sistemu može se ograničiti samo u mjeri potrebnoj radi zaštite od posebnih rizika (rizika poravnjanja, operativnog rizika, rizika poslovanja i dr.) i radi očuvanja finansijske i operativne stabilnosti platnog sistema.
- (3) Pravilima rada platnog sistema ne mogu se utvrditi:
 - 1) ograničenja u vezi sa efektivnim učešćem u drugim platnim sistemima;
 - 2) pravila kojima se na diskriminatoran način utvrđuju prava i obaveze koja se odnose na učešće u platnom sistemu;
 - 3) ograničenja po osnovu vrste pružalaca platnih usluga.
- (4) Odredbe st. 1 do 3 ovog člana ne primjenjuju se na platne sisteme:
 - 1) u kojima se vrši konačnost poravnjanja utvrđene u skladu sa ovim zakonom;
 - 2) koji se sastoje isključivo od pružalaca platnih usluga koji pripadaju grupi.
- (5) Učesnik platnog sistema iz stava 4 tačka 1 ovog člana koji je omogućio pružaocu platnih usluga koji nije učesnik tog platnog sistema mogućnost slanja naloga za plaćanje preko tog sistema, dužan je da tu mogućnost na objektivan, srazmjeran i nediskriminatoran način pruži i drugom pružaocu platnih usluga koji to od njega zatraži.
- (6) Učesnik platnog sistema dužan je da svako odbijanje zahtjeva iz stava 5 ovog člana detaljno obrazloži.

Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnjanja

Član 148

- (1) Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnjanja su institucije, agenti za poravnanje, klirinške organizacije, operateri sistema i indirektni učesnici, s tim da jedan učesnik u sistemu može djelovati u svojstvu agenta za poravnanje i/ili klirinške organizacije ili može obavljati pojedine ili sve te funkcije.
- (2) Institucije, u smislu stava 1 ovog člana, su subjekti koji učestvuju u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnjanja i koji su odgovorni za ispunjavanje finansijskih obaveza koje proizlaze iz naloga za prenos u tom sistemu, a naročito:
 - 1) banke i druge kreditne institucije;
 - 2) ogranci kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori;
 - 3) državni organi, organi lokalne samouprave, Centralna banka, pravna lica za čije obaveze po zakonu garantuje Crna Gora i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja;
 - 4) Evropska centralna banka i nacionalne centralne banke država članica.
- (3) Agenti za poravnanje, u smislu stava 1 ovog člana, su subjekti koji institucijama otvaraju račune za poravnanje preko kojih se izvršavaju nalozi za prenos unutar platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnjanja i, ukoliko su ovlašćeni, odobravaju kredit tim učesnicima u cilju poravnjanja.
- (4) Klirinške organizacije, u smislu stava 1 ovog člana, su subjekti odgovorni za obračunavanje neto pozicija institucija i agenata za poravnanje ako učestvuju u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnjanja, koje predstavlja pretvaranje potraživanja i obaveza na osnovu naloga za prenos koji jedan ili više učesnika šalju ili primaju od jednog ili više učesnika - u jednu neto obavezu ili jedno neto potraživanje.

(5) Operater sistema, u smislu stava 1 ovog člana, je jedno ili više pravnih lica koja su odgovorna za nesmetano funkcionisanje platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnjenja u skladu sa pravilima rada tog sistema.

(6) Indirektni učesnici, u smislu stava 1 ovog člana, su agent za poravnanje, klirinška organizacija ili operater platnog sistema, koji su u ugovornom odnosu sa učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnjenja koji mu omogućava izvršavanje naloga za prenos u tom sistemu, pod uslovom da je taj indirektni učesnik u tom svojstvu poznat operateru sistema.

Naknade

Član 172

Visina naknada koje pružalac platnih usluga naplaćuje za platne transakcije u eurima mora biti jednaka za nacionalne i prekogranične platne transakcije.

Sprovođenje prekogranične saradnje

Član 178a

Saradnja i razmjena informacija između Centralne banke i nadležnih organa države članice domaćina iz čl. 177 i 178 ovog zakona i praćenje usklađenosti sa odredbama čl. 10 do 56f ovog zakona kojima se prenose odredbe glava III i IV Direktive (EU) 2015/2366, sprovode se u skladu sa odredbama propisa i drugih akata nadležnih organa Evropske unije kojima se utvrđuju metod, sredstva i načini saradnje pri kontroli platnih institucija koje posluju prekogranično.

Registar Evropskog bankarskog regulatora

Član 178c

(1) Centralna banka obavještava, bez odlaganja, Evropskog bankarskog regulatora o podacima koje vodi u registru platnih institucija u skladu sa članom 89 ovog zakona, kao i o razlozima za oduzimanje odobrenja platnoj instituciji i za brisanje pružaoca usluga informacija o računu iz tog registra.

(2) Centralna banka je odgovorna za tačnost informacija iz stava 1 ovog člana i za njihovo ažuriranje.

Shodna primjena

Član 179

Odredbe čl. 176a do 178c ovog zakona shodno se primjenjuju na institucije za elektronski novac i registrovane pružaoce usluga informacija o računu.

Operativni i sigurnosni rizici i provjera autentičnosti

Član 180a

(1) Pružaoци platnih usluga dužni su da uspostave sigurnosne mjere za upravljanje operativnim i sigurnosnim rizicima povezanim sa platnim uslugama koje pružaju, u skladu sa smjernicama Evropskog bankarskog regulatora.

(2) Centralna banka dostavlja Evropskom bankarskom regulatoru i Evropskoj centralnoj banci relevantne pojedinosti o incidentima iz člana 56b stav 1 ovog zakona, bez odlaganja nakon prijema obavještenja od pružaoca platnih usluga o takvom incidentu.

(3) Centralna banka sarađuje sa Evropskim bankarskim regulatorom i Evropskom centralnom bankom u postupku njihove procjene značaja incidenta za druga relevantna tijela Evropske unije i nadležna tijela drugih država članica.

(4) Na osnovu obavještenja Evropske centralne banke o incidentu u drugoj državi članici, Centralna banka, po potrebi, preduzima sve potrebne mjere u cilju zaštite sigurnosti finansijskog sistema Crne Gore.

(5) Izvještavanje od strane pružalaca platnih usluga i Centralne banke o incidentima iz člana 56b stav 1 ovog zakona vrši se u skladu sa smjernicama Evropskog bankarskog regulatora.

(6) Provjera autentičnosti iz člana 56c ovog zakona vrši se u skladu sa propisima i drugim aktima nadležnih organa Evropske unije za pouzdanu provjeru autentičnosti klijenta i zajedničke i sigurne otvorene standarde komunikacije.

Prekršaji pružalaca platnih usluga

Član 181

(1) Novčanom kaznom od 10.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 do 4 i člana 175 stav 1 tač. 1 do 3 ovog zakona, ako:

1) naplati naknade za davanje informacija koje je dužan da da (član 11 stav 1);
2) naplati naknade koje nijesu primjerene ili nijesu u skladu sa njegovim stvarnim troškovima (član 11 stav 3);

3) ne obavijesti korisnika platnih usluga o naknadi za korišćenje određenog platnog instrumenta prije iniciranja platne transakcije (član 13 stav 2);

4) korisniku platnih usluga ne da ili ne učini dostupnim prethodne opšte informacije u skladu sa članom 15 st. 1, 2 i 3 ovog zakona;

4a) kao pružalac usluge iniciranja plaćanja odmah nakon iniciranja naloga za plaćanje, ne da ili ne učini raspoloživim platiocu i ako je primjenjivo, primaocu plaćanja informacije u skladu sa članom 15a ovog zakona;

4b) kao pružalac usluge iniciranja plaćanja ne stavi na raspolaganje pružaocu platnih usluga koji vodi račun platioca referentnu oznaku platne transakcije koja je preko njega inicirana (član 15b);

5) odmah nakon prijema naloga za plaćanje, platiocu ne da ili ne učini dostupnim informacije u skladu sa članom 16 ovog zakona;

6) odmah nakon izvršenja platne transakcije, primaocu plaćanja ne da ili ne učini dostupnim informacije u skladu sa članom 17 ovog zakona;

7) korisniku platnih usluga, prije prihvatanja ponude ili zaključivanja okvirnog ugovora, ne da prethodne opšte informacije u skladu sa članom 19 ovog zakona;

8) korisniku platnih usluga prethodne opšte informacije ne da na način utvrđen članom 20 ovog zakona;

9) tokom trajanja ugovornog odnosa, korisniku platnih usluga, na njegov zahtjev, ne da kopiju okvirnog ugovora ili informacije iz člana 19 ovog zakona u papirnoj formi ili na nekom drugom trajnom mediju (član 21 stav 4);

10) pri izmjeni okvirnog ugovora, kamatne stope ili kursa ne postupi u skladu sa članom 22 ovog zakona;

11) u slučaju raskida okvirnog ugovora naplati naknadu suprotno članu 23 st. 2 ili 3 ovog zakona, odnosno ne izvrši povraćaj naknade u skladu sa članom 23 stav 5 ovog zakona;

12) na zahtjev platioca, prije izvršavanja pojedinačne platne transakcije ne da informacije u skladu sa članom 24 ovog zakona;

13) nakon zaduženja računa za plaćanje za iznos pojedinačne platne transakcije ili, u slučaju kada platilac ne koristi račun, nakon prijema naloga za plaćanje, platiocu ne da informacije u skladu sa članom 25 ovog zakona;

14) nakon izvršavanja pojedinačne platne transakcije, primaocu plaćanja, bez odlaganja, ne da informacije u skladu sa članom 26 ovog zakona;

15) korisniku platnih usluga naplati naknade suprotno članu 28 st. 2, 3 i 5 ovog zakona;

16) spriječiti ili ograničiti primaoca plaćanja da platiocu ponudi popust za korišćenje platne kartice ili drugog platnog instrumenta ili ga na neki drugi način usmjeri na upotrebu određenog platnog instrumenta (član 28 stav 4);

17) u poslovnim prostorijama namijenjenim za rad sa korisnicima platnih usluga i na svojoj internet stranici ne objavi tarifu po kojoj naplaćuje naknade za pružanje platnih usluga (član 28 stav 7);

17a) kao pružalac platnih usluga koji vodi račun pružaocu platnih usluga koji izdaje platni instrument na osnovu platne kartice potvrdi da je iznos sredstava potreban za izvršavanje platne transakcije na osnovu platne kartice raspoloživ na računu za plaćanje platioca a da nijesu ispunjeni svi uslovi iz člana 30a stav 1 ovog zakona;

17b) kao pružalac platnih usluga koji vodi račun, na zahtjev pružaoca platnih usluga koji izdaje platni instrument na osnovu platne kartice, bez odlaganja, ne potvrdi raspoloživost traženog iznosa sredstava na računu za plaćanje platioca kada su ispunjeni svi uslovi iz člana 30a stav 1 ovog zakona;

17c) kao pružalac platnih usluga koji vodi račun onemogućiti raspolaganje sredstvima na računu za plaćanje platioca (član 30a stav 5);

17č) pri pružanju usluge iniciranja plaćanja dođe u bilo kom trenutku u posjed novčanih sredstava platioca (član 30b stav 4 tačka 1);

17ć) pri pružanju usluge iniciranja plaćanja ne postupi u skladu sa članom 30b stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona;

17d) pri pružanju usluge iniciranja plaćanja ne postupi u skladu sa članom 30b stav 4 tačka 4 ovog zakona;

17dž) pri pružanju usluge iniciranja plaćanja ne potvrdi svoj identitet pružaocu platnih usluga koji vodi račun platioca i ne komunicira sa pružaocem platnih usluga koji vodi račun, platiocem i primaocem plaćanja na siguran način, u skladu sa članom 56c ovog zakona (član 30b stav 4 tačka 5);

17đ) pri pružanju usluge iniciranja plaćanja čuva osjetljive podatke o plaćanjima korisnika platnih usluga (član 30b stav 4 tačka 6);

17e) pri pružanju usluge iniciranja plaćanja traži od korisnika platnih usluga bilo koje druge podatke osim onih koji su potrebni za pružanje usluge iniciranja plaćanja (član 30b stav 4 tačka 7);

17f) pri pružanju usluge iniciranja plaćanja koristi podatke, pristupa im ili ih čuva u bilo koju drugu svrhu osim pružanja usluge iniciranja plaćanja kako je platilac izričito tražio (član 30b stav 4 tačka 8);

17g) pri pružanju usluge iniciranja plaćanja izmijeni iznos, primaoca plaćanja ili bilo koji drugi podatak o platnoj transakciji koja se inicira (član 30b stav 4 tačka 9);

17h) kao pružalac platnih usluga koji vodi račun ne komunicira na siguran način sa pružaocima usluge iniciranja plaćanja u skladu sa članom 56c ovog zakona (član 30b stav 5 tačka 1);

17i) kao pružalac platnih usluga koji vodi račun, odmah nakon prijema naloga za plaćanje od pružaoca usluga iniciranja plaćanja, ne dâ ili ne stavi na raspolaganje pružaocu usluga iniciranja plaćanja sve informacije o iniciranju platne transakcije i sve informacije koje su mu dostupne u vezi sa izvršavanjem platne transakcije (član 30b stav 5 tačka 2);

17j) kao pružalac platnih usluga koji vodi račun postupa na diskriminirajući način sa nalogima za plaćanje upućenim preko pružaoca usluge iniciranja plaćanja, naročito u pogledu vremena prijema naloga, prioriteta ili naknada u odnosu na naloge za plaćanje koje upućuje platilac direktno, osim ako za to postoji objektivni razlog (član 30b stav 5 tačka 3);

17k) uslugu pružanja informacija o računu pruži bez izričite saglasnosti korisnika platnih usluga (član 30c stav 3 tačka 1);

17l) prilikom usluge pružanja informacija o računu sa personalizovanim sigurnosnim podacima korisnika platnih usluga ne postupi u skladu sa članom 30c stav 3 tač. 2 i 3 ovog zakona;

17lj) prilikom usluge pružanja informacija o računu za svaku komunikaciju ne potvrdi svoj identitet pružaocu platnih usluga koji vodi račun ili većem broju tih pružalaca i korisniku platnih usluga na siguran način, u skladu sa članom 56c ovog zakona (član 30c stav 3 tačka 4);

17m) prilikom usluge pružanja informacija o računu pristupi informacijama sa računa za plaćanje koje za korišćenje ove usluge nije odredio korisnik platnih usluga i koje nijesu u vezi sa platnim transakcijama povezanim sa tim računom (član 30c stav 3 tačka 5);

17n) prilikom usluge pružanja informacija o računu zahtijeva osjetljive podatke o računima za plaćanje (član 30c stav 3 tačka 6);

17nj) prilikom usluge pružanja informacija o računu upotrijebi podatke ili im pristupi, ili ih čuva u bilo koju drugu svrhu osim za obavljanje usluge pružanja informacija o računu koju je korisnik platnih usluga izričito zatražio, u skladu sa pravilima o zaštiti podataka (član 30c stav 3 tačka 7);

17o) kao pružalac platnih usluga koji vodi račun ne komunicira na siguran način sa pružaocima usluge informacija o računu, u skladu sa članom 56c ovog zakona (član 30c stav 4 tačka 1);

17p) kao pružalac platnih usluga koji vodi račun postupi na diskriminirajući način sa zahtjevima za davanje podataka upućenim preko pružaoca usluga informacija o računu, osim ako za to postoji objektivni razlog (član 30c stav 4 tačka 2);

18) o blokiranju platnog instrumenta ne obavijesti platioca u skladu sa članom 31 st. 3 i 4 ovog zakona;

19) ne deblokira platni instrument ili ga ne zamijeni novim nakon što prestanu da postoje razlozi za blokadu tog instrumenta (član 31 stav 6);

19a) kao pružalac platnih usluga koji vodi račun uskrati pristup računu za plaćanje pružaocu usluge informacija o računu ili pružaocu usluge iniciranja plaćanja suprotno odredbama člana 31 st. 7 i 8 ovog zakona;

19b) kao pružalac platnih usluga koji vodi račun, u slučajevima iz člana 31 stav 7 ovog zakona, ne obavijesti Centralnu banku o incidentu koji se odnosi na pružaoca usluge informacija o računu ili na pružaoca usluge iniciranja plaćanja, uz navođenje relevantnih podataka o nastalom slučaju i razlozima uskraćivanja pristupa računu za plaćanje (član 31 stav 10);

20) kao izdavalac platnog instrumenta postupi suprotno članu 33 ovog zakona;

21) u slučaju izvršavanja neautorizovane platne transakcije ne postupi u skladu sa članom 36 ovog zakona;

21a) kao pružalac platnih usluga platioca, u okviru platne transakcije na osnovu platne kartice koju inicira primalac plaćanja ili je inicirana preko primaoca plaćanja, a kod koje nije poznat tačan iznos te platne transakcije u trenutku kada platilac dâ saglasnost za izvršavanje te platne transakcije, rezerviše novčana sredstva na računu za plaćanje platioca bez saglasnosti platioca za tačan iznos novčanih sredstava koji treba rezervisati (član 37a stav 1);

21b) kao pružalac platnih usluga platioca ne oslobodi rezervaciju novčanih sredstava na računu za plaćanje platioca u skladu sa članom 37a stav 2 ovog člana;

22) po zahtjevu platioca za povraćaj novčanih sredstava za autorizovanu platnu transakciju postupi suprotno članu 39 stav 2 ovog zakona;

23) odbije povraćaj novčanih sredstava (član 39 stav 3);

23a) kao pružalac platnih usluga platioca zaduži račun za plaćanje platioca prije prijema naloga za plaćanje (član 40 stav 7);

24) u slučaju odbijanja izvršavanja naloga za plaćanje ili odbijanja iniciranja platne transakcije, korisnika platnih usluga o tome ne obavijesti u skladu sa članom 41 st. 1 i 2 ovog zakona;

25) odbije izvršavanje autorizovanog naloga za plaćanje (član 41 stav 4);

26) pri izvršavanju platne transakcije postupi suprotno članu 43 ovog zakona;

27) ne izvrši plaćanje pružaocu platnih usluga drugog korisnika plaćanja u roku iz člana 44 stav 1, člana 58 st. 1, 2, 3 i 4 i član 174 ovog zakona;

28) ne izvrši plaćanje prema svom primaocu plaćanja u skladu sa članom 44 stav 2, članom 45 i članom 47 st. 1 i 2 ovog zakona;

29) pružaocu platnih usluga platioca ne prenese nalog za plaćanje u skladu sa članom 44 stav 3 ovog zakona;

30) u slučaju uplate gotovog novca ne stavi novčana sredstva na raspolaganje, odnosno ne odobri račun u skladu sa članom 46 i članom 174 ovog zakona;

31) odredi datum valute zaduženja računa za plaćanje platioca suprotno članu 47 stav 3 ovog zakona;

32) u slučaju pogrešno izvršene platne transakcije ne preduzme razumne mjere radi povraćaja novčanih sredstava platiocu (član 48 stav 3);

33) u slučaju neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije, a na zahtjev korisnika platnih usluga, bez odlaganja, ne postupi u skladu sa članom 49 stav 6 i članom 50 st. 5 i 6 ovog zakona;

33a) pogrešno izvršenu platnu transakciju ne ispravi na način propisan u članu 51a stav 1 ovog zakona;

34) dokumentaciju o korisnicima platnih usluga, platnoj transakciji i stanju i promjenama na računu za plaćanje korisnika platnih usluga ne čuva u rokovima iz člana 55 stav 1 ovog zakona;

- 35) ne dostavi Centralnoj banci izvještaj o platnim uslugama (član 55 stav 2);
- 35a) ne uspostavi upravljanje operativnim i sigurnosnim rizicima povezanim sa platnim uslugama koje pruža u skladu sa članom 56a ovog zakona;
- 35b) Centralnoj banci, jednom godišnje ili u kraćim rokovima koje utvrdi Centralna banka, ne dostavi ažuriranu i sveobuhvatnu procjenu operativnih i sigurnosnih rizika povezanih sa platnim uslugama koje pružaju i primjerenosti mjera za ublažavanje rizika i kontrolnih mehanizama koji se sprovode kao odgovor na te rizike (član 56a stav 2);
- 35c) ne obavijesti Centralnu banku, bez odlaganja, o značajnom operativnom ili sigurnosnom incidentu (član 56b stav 1);
- 35č) u slučaju da značajni operativni ili sigurnosni incident utiče ili bi mogao uticati na finansijske interese korisnika platnih usluga, ne obavijesti, bez odlaganja, svoje korisnike platnih usluga o tom incidentu i o svim raspoloživim mjerama koje korisnici platnih usluga mogu preduzeti radi ublažavanja štetnih efekata tog incidenta (član 56b stav 2);
- 35ć) ne primjenjuje pouzdanu provjeru autentičnosti u skladu sa članom 56c st. 1, 3, 4 i 7 ovog zakona;
- 35d) u slučaju elektronske platne transakcije na daljinu, ne primijeni pouzdanu provjeru autentičnosti klijenta sa elementima koji transakciju na dinamičan način povezuju sa određenim iznosom i određenim primaocem plaćanja (član 56c stav 2);
- 35dž) u slučajevima iz člana 56c stav 1 ovog zakona ne uspostavi odgovarajuće sigurnosne mjere za zaštitu povjerljivosti i integriteta personalizovanih sigurnosnih podataka korisnika platnih usluga (član 56c stav 3);
- 35đ) korisniku platnih usluga ne dostavi odgovor na primjedbe navedene u prigovoru iz člana 56d stav 1 ovog zakona u rokovima i na način utvrđen u članu 56d st. 2 i 3 ovog zakona;
- 35e) u roku koji odredi Centralna banka, a koji ne može biti duži od 15 radnih dana od dana prijema zahtjeva iz člana 56e stav 2 ovog zakona, ne dostavi svoje izjašnjenje i dokaze na koje se poziva (član 56e stav 3);
- 36) ne obavijesti korisnika platnih usluga, odnosno ne preduzme odgovarajuće aktivnosti u skladu sa članom 59 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 36a) za izvršavanje SEPA plaćanja utvrdi naknadu višu od naknade koju propiše Centralna banka u skladu sa članom 59 stav 5 ovog zakona;
- 36b) krši obavezu učešća u SEPA platnim šemama i/ili posebna pravila za izvršavanja SEPA plaćanja koju propiše Centralna banka u skladu sa članom 61a ovog zakona;
- 37) nakon prijema novčanih sredstava po osnovu međunarodne platne transakcije postupi suprotno članu 61 ovog zakona;
- 38) pruža platne usluge preko agenta prije nego što je agent upisan u registar kod Centralne banke, odnosno nakon njegovog brisanja iz registra (član 77);
- 39) ne obavijesti Centralnu banku o platnom sistemu u kojem učestvuje direktno ili indirektno i o operateru tog platnog sistema (član 133 stav 3), ili
- 40) za platne transakcije u eurima naplati različite naknade za izvršavanje nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija (član 172).
- (2) Izuzetno, pružalac platnih usluga ne čini prekršaj iz stav 1 ovog člana ako je, u slučajevima kada je to ovim zakonom dozvoljeno, sa korisnikom platnih usluga ugovorio drukčije nego što je propisano ovim zakonom.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pružaoca platnih usluga iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.

(4) Pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona neće se kazniti za prekršaj iz stava 1 ovog člana ako je djelo učinjeno na području druge države članice pružanjem platnih usluga preko ogranka ili agenta u toj državi članici.

(5) Ako je prekršaj iz stava 1 ovog člana učinio pružalac platnih usluga iz člana 175 stav 1 tač. 1 do 3 ovog zakona koji platne usluge pruža u Crnoj Gori preko ogranka ili agenta, za prekršaj će se kazniti njegov ogranak, odnosno njegov agent, novčanom kaznom od 10.000 eura do 40.000 eura.

(6) Za prekršaj iz stava 5 ovog člana kazniće se i odgovorno lice ogranka, odnosno agenta novčanom kaznom od 2.000 eura do 4.000 eura.

(7) Za najteže prekršaje iz stava 1 tač. 17a do 17c, 17h do 17j, 17o, 17p, 19a, 19b i 35 do 35dž ovog člana, pružaocu platnih usluga može se izreći i novčana kazna u vrijednosti 1% do 10% povrijeđene zaštićene vrijednosti.

(8) Povrijeđenom zaštićenom vrijednošću u smislu ovog člana smatra se očuvanje sigurnog i efikasnog platnog prometa i zaštita korisnika platnih usluga koja se za potrebe prekršajnog postupka izražava kao neto prihod ostvaren u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj učinjen i koji je objavljen u godišnjem finansijskom izvještaju pružaoca platne usluge iz stava 7 ovog člana.

(9) Za najteže prekršaje iz stava 1 tač. 17a do 17c, 17h do 17j, 17o, 17p, 19a, 19b i 35 do 35dž ovog člana, odgovornom licu pružaoca platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 i 4 i člana 175 stav 1 tačka 1 ovog zakona može se izreći i novčana kazna od 5.000 eura do 20.000 eura.

Prekršaji kreditnih institucija

Član 183

(1) Novčanom kaznom od 5.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 i 4 ovog zakona, ako:

1) platnoj instituciji ili instituciji za elektronski novac, na njen zahtjev, ne otvori i ne vodi transakcioni račun i pruža usluge povezane sa tim računom na objektivan, nediskriminatoran i srazmjeran način i u obimu koji ovim subjektima omogućava pružanje platnih usluga na nesmetan i efikasan način (član 4a stav 1);

2) odbije zahtjev platne institucije ili zahtjev institucije za elektronski novac za otvaranje i vođenje transakcionog računa bez utvrđivanja da za to postoje posebno opravdani razlozi i ne dostavi Centralnoj banci obavještenje o odbijanju tog zahtjeva, sa obrazloženjem (član 4a stav 2);

3) otvori transakcioni račun suprotno članu 64 stav 4 ovog zakona;

4) ne vodi uredno registar transakcionih računa korisnika platnih usluga (član 65 stav 1);

5) ne dostavi Centralnoj banci podatke o otvorenom transakcionom računu utvrđene propisom iz član 65 stav 3 ovog člana, o promjeni podataka o tom računu i o ukidanju tog računa ili ih ne dostavi do kraja radnog dana u kojem je račun otvoren, ukinut ili promjena izvršena (član 65 stav 3);

6) nalog za plaćanje za izvršavanje platnih transakcija preko transakcionih računa ne sadrži osnovne elemente ili nije popunjen u skladu sa ovim zakonom (član 66).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pružaoca platnih usluga iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom 2.000 eura do 4.000 eura.

Odložena primjena

Član 193

Odredbe člana 155 stav 2, člana 156, člana 157 stav 3 i čl. 171 do 180b ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja odredbe ovog zakona danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji

Član 193e

Odredba člana 61a ovog zakona primjenjivaće se do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO FINANSIJA

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o platnom prometu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

1. U Crnoj Gori se od 9. januara 2015. godine primjenjuje Zakon o platnom prometu kojim su uređene naročito: platne usluge, pružaoci platnih usluga, obaveze informisanje korisnika platnih usluga, prava i obaveze u vezi sa pružanjem platnih usluga, transakcioni računi i izvršenje platnih transakcija, izdavanje odobrenja za rad i kontrola platnih institucija i institucija za elektronski novac, izdavanje dozvole za rad i kontrola platnih sistema. Takođe, ovim zakonom utvrđeni su i osnovi za postupno uklanjanje razlika između nacionalnih i prekograničnih plaćanja, sa ciljem da se, u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, olakša uključivanje u jedinstveno evropsko tržište plaćanja.

Tim zakonom je u crnogorsko zakonodavstvo implementirana Direktiva 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu (tzv. PSD1 – Payment Service Directive 1). Donošenjem ovog zakona i njegovih podzakonskih akata crnogorski regulatorni okvir o platnom prometu je u potpunosti usklađen sa pravnom tekovinom Evropske unije iz ove oblasti koja je bila na snazi do kraja 2014. godine. Na osnovu tog Zakona, Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) donijela je 12 podzakonskih akata, kojima se bliže uređuju pojedina pitanja iz oblasti platnog prometa.

Nakon što je 2015. godine u Evropskoj uniji donijeta i počela da se primjenjuje nova Direktiva (EU) 2015/2366 o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu (PSD2), donijet je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu ("Službeni list Crne Gore", broj 111/22). Tim propisom je postavljen je regulatorni okvir za pružanje platnih usluga na teritoriji Crne Gore u skladu sa zahtjevima iz PSD2 a primjena je počela u oktobru 2023. Godine. Nakon njegovog usvajanja, Centralna banka donijela je još 6 podzakonskih akata kojima su dodatno precizirana pravila za pružanje platnih usluga.

Drugi značajan set izmjena Zakona o platnom prometu donijet je u februaru 2025.godine, u cilju otklanjanja preostalih prepreka za funkcionisanje crnogorskih pružalaca platnih usluga u Jedinstvenom području plaćanja u eurima (SEPA).

Postojeći Zakon o platnom prometu u potpunosti je usklađen sa zahtjevima Direktive (EU) 2015/2366 o platnim uslugama (PSD2), čime su u nacionalni pravni okvir prenesene ključne odredbe koje se odnose na regulisanje platnih usluga, sigurnost platnih transakcija, zaštitu korisnika platnih usluga i uvođenje novih platnih usluga.

Pored navedenog, treba istaći i da je Crna Gora počev od 07.10.2025. godine i operativno postala dio SEPA sistema plaćanja, čime je je građanima i privredi u Crnoj Gori omogućeno da primaju i šalju novac unutar SEPA zone značajno brže, jeftinije i sigurnije. Takođe, kroz zajednički projekat sa Bankom Italije, Centralna banka Crne Gore je učesnik u regionalnom projektu TIPS Clone, koji podrazumijeva implementaciju platnog sistema za instant plaćanja, po modelu istog sistema koji se primjenjuje u EU. Početak rada tog novog platnog sistema predviđen je za drugu polovinu 2026.godine. Taj novi platni sistem funkcionisao bi na način usklađen sa EU standardima i tehničkom dokumentacijom koja je na bazi tih standarda u pripremi, što zahtijeva i odgovarajući regulatorni okvir kao preduslov.

2. Glavni uzrok problema leži u činjenici da očekivani početak rada TIPS Clone platnog sistema mora biti sinhronizovan sa uspostavljanjem transparentnog i precizno uređenog regulatornog okvira, kako bi se izbjegao raskorak između domaćeg pravnog poretka sa pravnom tekovinom EU koja se odnosi na uvođenje obaveze izvršavanja instant kreditnih transfera i pravila po kojima se ti kreditni transferi izvršavaju, odnosno sa Uredbom (EU) 2024/886 o izmjeni uredbi (EU) 260/2012 i (EU) 2021/1230 i direktiva 98/26/EZ i (EU) 2015/2366 u pogledu instant kreditnih transfera.

3. Direktna posljedica navedenog stanja bilo bi tehnološko zaostajanje i vjerovatna neefikasnost uvođenja platnog sistema za instant plaćanja, što bi direktno ugrozilo očekivane efekte instant platnog sistema. Takođe, ne bi bilo riješeno pitanje neusklađenosti sa pravnom tekovinom EU, što bi svakako moralo biti riješeno odgovarajućom izmjenom ovog zakona u periodu do dana pristupanja EU.

4. Primarni subjekti pogođeni ovim stanjem su građani i privreda, kojima je neophodno obezbijediti korišćenje platnih usluga pod identičnim uslovima i sa istim funkcionalnostima koje uživaju korisnici unutar Evropske unije. Dodatno, trenutno ograničenje direktnog pristupa platnih institucija platnim sistemima u Crnoj Gori predstavlja ograničavajući faktor poslovanja tih subjekata, čime se sputava tržišna konkurencija i onemogućava puni efekat primjene pravila PSD2 u dijelu ravnopravnosti svih učesnika na tržištu.

5. Zadržavanje „status quo“ stanja negativno bi se odrazilo na tehničko funkcionisanje novog platnog sistema za instant plaćanja a posredno bi otežalo položaj domaćih učesnika na tržištu plaćanja u posljednjoj fazi pred pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji. Naime, ukoliko se ne obezbijede adekvatni tehnički i regulatorni uslovi, pružaoci platnih usluga neće moći blagovremeno i na adekvatan način da odgovore zahtjevima modernog i jedinstvenog tržišta unutar EU.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Cilj predloženih izmjena i dopuna je, između ostalog, da se:

- omogućiti početak rada TIPS Clone platnog sistema usklađen sa transparentno i precizno definisanim regulatornim okvirom,
- precizno definišu pravila za izvršavanje instant kreditnih transfera, sa svim obaveznim provjerama (provjera primaoca plaćanja - verification of payee i provjera baze korisnika platnih usluga za primjenu ciljanih finansijskih sankcija), sve u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) 2024/886,
- omogućiti domaćim platnim institucijama i institucijama za elektronski novac direktno učešće u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnjanja,
- u nacionalno zakonodavstvo prenesu i pružaocima platnih usluga učine jasnim buduća pravila za izvršavanje SEPA plaćanja i prekogranična plaćanja, koja će se primjenjivati danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Takođe, vrši se usklađivanje sa Direktivom (EU) 2022/2556 u pogledu digitalne operativne otpornosti za finansijski sektor, u dijelu koji se odnosi na upravljanje rizicima informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT), sigurnosti informacionih sistema, prijave incidenata, a posljedično tome i u pogledu licenciranja nebankarskih pružalaca platnih usluga. Pomenuta direktiva je već implementirana u domaće zakonodavstvo kroz Zakon o digitalnoj operativnoj otpornosti finansijskog sektora ("Službeni list CG", broj 14/26), te se ovim izmjenama i dopunama obezbjeđuje međusobna usaglašenost domaćeg pravnog okvira i jedinstvena primjena IKT standarda na pružaoce platnih usluga.

Donošenje ovog propisa predviđeno je Programom rada Vlade za 2026. godinu.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Zadržavanje "status quo" nije razmatrano kao opcija, iz razloga što bi nepostojanje adekvatnog regulatornog okvira onemogućilo adekvatno funkcionisanje sistema za instant plaćanja i onemogućilo pružaoce platnih usluga da se blagovremeno i na adekvatan način pripreme za ravnopravno učešće na evropskom tržištu plaćanja.

Donošenje novog zakona takođe nije bilo opcija, imajući u vidu više elemenata: potrebu hitne izrade ovog propisa, broj potrebnih korekcija, jer u skladu sa tehničkim pravilima za izradu propisa nije bila potrebna i moguća izrada novog propisa.

Kako je u pitanju materija koja se može tretirati isključivo zakonom, adekvatan način za rješavanje problema je bila izrada zakona o izmjenama i dopunama, kojom se na najefikasniji način postiže cilj.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predložene izmjene i dopune imaju značajan uticaj kako na korisnike, tako i na pružaoce platnih usluga.

Naime, uvođenje novog modela plaćanja, koji podrazumijeva izvršavanje instant kreditnih transfera imaju direktan i pozitivan uticaj na korisnike platnih usluga. Dakle, na ovaj način korisnicima platnih usluga omogućava se raspolaganje sredstvima u realnom vremenu, 24 sata dnevno, sedam dana u nedjelji, te pruža visok stepen zaštite od prevara i pogrešnih uplata uvođenjem obavezne provjere primaoca plaćanja (Verification of Payee – VoP), uz adekvatnu primjenu provjera u dijelu primjene restriktivnih mjera (sanction screening). Primjena ovog propisa neće donijeti dodatne troškove ni građanima, ni privredi.

Sa druge strane, na pružaoce platnih usluga propis će uticati dvojako. Naime, stvaranje transparentnog i stabilnog regulatornog okvira omogućava pružiocima platnih usluga da efikasnije pružaju platne usluge, modernizuju svoju ponudu i stimulatивно se djeluje na razvoj novih proizvoda u vezi sa budućim funkcionalnostima ovih plaćanja. Platnim institucijama i institucijama elektronskog novca obezbjeđuje se direktan pristup platnim sistemima. Međutim, pružaoci platnih usluga će se neminovno suočiti sa određenim operativnim troškovima za prilagođavanje IT infrastrukture za priključenje platnom sistemu i implementaciju provjere primaoca plaćanja, koji troškovi su opravdani s obzirom na to da ova investicija predstavlja nužan korak ka punoj interoperabilnosti sa evropskim platnim prostorom.

Norme predložene ovim zakonom ne uvode nove biznis barijere, već doprinose stvaranju stimulatивноg, ravnopravnog i predvidivog poslovnog okruženja, koji je ključni faktor za dalje unapređenje tržišta i privlačenje novih investicija u sektor platnih usluga. Naime, očekivanje je da će ovaj propis podržati dolazak novih učesnika na tržište plaćanja u Crnoj Gori, a da će se među postojećim učesnicima stimulisati tržišna konkurencija, imajući u vidu buduće funkcionalnosti sistema za instant plaćanja (npr. plaćanje preko QR koda, request-to-pay opcija, proxy registar i sl.).

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti.**
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Obrazložiti.**
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? **Obrazložiti.**

Za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

Takođe, implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Usvajanjem propisa je predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih neće proisteći finansijske obaveze.

Implementacijom propisa neće se direktno ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

U dosadašnjem procesu nije bilo sugestija Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana **prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

U toku procesa izrade ovog propisa, korišćena je eksterna podrška eksperata Hrvatske narodne banke, a u sklopu Twinning projekta, koji je počeo u novembru 2025. godine.

Tekst Nacrta zakona je bio na javnoj raspravi od 15.04.2026. godine do 08.05.2026. godine (<https://www.gov.me/clanak/javna-rasprava-o-nacrtu-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-platnom-prometu>), prilikom čega su zainteresovane strane dostavile sugestije/komentare, koje nisu prihvaćene, osim jedne sugestije koja je djelimično prihvaćena.

Izvještaj sa javne rasprave dostupan je na linku <https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-nacrt-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-platnom-prometu>

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Kako su prelaznim i završnim odredbama precizno definisani rokovi i obaveze za usklađivanje poslovanja pružalaca platnih usluga, to nijesu identifikovane potencijalne prepreke za implementaciju propisa.

Radi ostvarivanja postavljenih ciljeva, preduzeće se niz mjera i aktivnosti, a posebno:

- dodatne regulatorne aktivnosti, radi donošenja najmanje jednog podzakonskog akta za implementaciju zakona,
- aktivnosti vezano za provjeru usklađenosti postojećih pružalaca platnih usluga.

Glavni indikatori za mjerenje ispunjenja ciljeva biće: broj kreditnih institucija uključenih u domaći instant platni sistem, podaci o dostupnosti platnog sistema, čije je operater Centralna banka Crne Gore, broj pristiglih prigovora korisnika platnih usluga, broj platnih institucija koje su ostvarile direktan pristup platnom sistemu.

Za monitoring i evaluaciju primjene propisa zadužena je Centralna banka Crne Gore.

Datum i mjesto

U Podgorici, 20.05. 2026. godine

Starješina

